maksat film olsun...

Filmlerle

HAZİRAN 2021 - Fiyatı: 15 TL

34

İllüstrasyon: Benoît Hamet

KUZUCUK LARIM...

Adile Naşit

maksat film olsun

OT ÖZEL HAZİRAN 2021 - Aylık Dijital Kültür Sanat, Çizgi Öykü ve Mizah Dergisi **İmtiyaz Sahibi ve Yayıncı:** MEDU YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ.
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Hakan Unudulmaz **Satış ve Pazarlama Direktörü:** Hakan Unudulmaz **Reklam:** otdergisireklam@gmail.com **www.otdergi.com**

Adres: Teşvikiye Mah. Akkavak Sok. Karahan Apt. No: 17 Kat: 2 D: 7 Şişli / İSTANBUL Tel: (0212) 274 33 54 **ISSN:** 2149-5947

OT'ta yayımlanan tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organında ve sanal ortamda kullanılamaz.

Gerek canlandırdığı karakterlerle, gerekse sunduğu "Uykudan Önce" programıyla her yaştan insanı etkiledi. O dönem çocuk ve kuzucuk olan ünlülere ADİLE NAŞİT'i sorduk...

KUZUCUKLARI ADİLE NAŞİT'İ ANLATIYOR

DEVİN ÖZGÜR ÇINAR *(Oyuncu)*

- Çocukken sırtımızdaki yüklerin bize ait olmadığını, ta yıllar sonra anlayan bir kuşaktan geliyorum. Biraz arabesk olacak belki ama, masal dinleyecek kadar çocuk olduğumu hiç hatırlamıyorum. Şimdi düşünüyorum da, Adile Teyze o zamanlar çocuklara kıymet veren nadir kişilerdendi; masal anlattığı için değil, bizi muhatap aldığı için. Herkesin ismini söylemeye çalışması, programın en heyecanlı yeriydi. Benim o zamanlar gıcık olduğum, nadir rastlanan ismimi asla söylemeyeceğini bilsem de, olur da bana da seslenir mi diye beklemişliğim de vardır. Ama adımı bilse kesin seslenirdi, emindim. Uykudan Önce'yi seyrettikten hemen sonra uyuyan kuzucuklardan hiçbir zaman olmadım, olamadım. Öldüğünde de herkes gibi ben de çok ama çok ağladım.

SERMİYAN MİDYAT *(Oyuncu)*

- Adile Naşit'in benim hayatımdaki yeri çok mühimdir. 1999 yılında bir televizyon şovu yapmıştım 26 bölüm kadar, o programın adını da *'Uykudan Önce Show'* koymuştum Adile Naşit'in hatırasına saygıyla... Çünkü Adile Naşit ile büyüyen bir kuşaktık ve bizden sonrasını da onun güzel kalpliliğiyle, güzel enerjisi ve güzel aklıyla büyütme amacı taşıyan ve bu doğrultuda yapmayı düşündüğümüz bir programdı *'Uykudan Önce Show'*. Adile Naşit, Türk Sineması için çok önemli bir oyuncu ve çok önemli bir figürdür. Bunu şimdi yaşadıklarımıza bakınca daha iyi anlıyorum. Nefretle büyüyenler, kendilerinden sonraki kuşakları nefretle büyütürse, bunun adı demokrasi değil intikam oluyor maalesef; böyle zamanlardan geçiyoruz. Nefretle büyüyen bir kuşak, kendinden sonraki kuşakların da nefretle büyümesine sebep oluyor ve bu durum her zaman, dünyanın neredeyse her ülkesinde sıklıkla yaşanıyor. Keşke her ülkenin bir Adile Naşit'i olsa ve kendinden sonraki kuşakları nefret yerine sevgiyle büyütse; bu çok önemli. Adile Naşit her zaman var olacak güzel kalbidir ülkemizin.

YANKI YAZGAN
(Psikiyatrist)

- Büyümüş kuzucuklara *"Adınızı ekrandaki Adile Naşit'ten duymak neye benziyordu?"* diye sorduğumda, tarif etmekte zorlandılar. Günümüzden örneklerle kıyaslayarak, örneğin *"Havaalanında uçağı kaçırmak üzere olduğunuz anons edildiğinde ya da Starbucks'ta adınız yüksekçe söylendiğinde adınızı duyduğunuzda hissettiğinize benziyor muydu?"* dediğimde *'alakası yok'*tu. Çocukluğun aile, okul ve mahallede tanınmaktan ibaret bilinirliğinin ötesine geçen bir tür şöhret miydi, heyecan veren? Adınızın söylenmesi televizyona çıkmanın bir biçimiydi, evet ama aynı zamanda varlığınızın bu en tonton insan, fahri anneanneniz tarafından adeta meşrulaştırılmasıydı. Erkenden uykuya yollanmaya tahammül gücü veren, adınızın bugün söylenmediyse bile belki yarınki Uykudan Önce'de söylenebileceğiydi. Adile Naşit'in youtube'daki kayıtlarını çok zaman sonra tekrar izleyince, onun herhangi bir *'meşhur'* olmadığını hissettiren, adını koyamadığım bir yanını gördüm. Öldüğünde 57 yaşındaymış, şaşırdım. On altı yaşındayken, kim bilir hangi sebeple ölmüş olan oğlu Ahmet'in yanına gömülmüş. Evladını kaybetmiş bir Adile Naşit'in, ülkedeki her çocuğu evlat edinip sevebilecek bir yüreğe sahip olduğunu, hiçbir çocuğu sevgisinden eksik bırakmak istemediğini o zamanki çocuklar sesinden, bakışından, hitabından, bir biçimde sezip anlamışlar. Çocukların burnu iyi koku alır, kimi sevip sevmeyeceklerini bir bakışta şıp diye bilirler. Seksenlerin göstermelik huzur ortamının içinde sahici bir insanı, kendilerini ciddi ciddi seven birisini bulmuşken, belli ki bırakmak istememişler. Adı hiç söylenmemiş, ya da adının söylendiğini kaçırmış,
Adile Naşit'i sahiden çok sevmiş bir *'kuzucuk'*tan @yankiyazgancom'a gönderilmiş bir tweet ile bitireyim: *"Adımı hiç söylemedi, kendi adıma hatırlayabildiğim ilk hayal kırıklığıydı; ama öldüğünde çok üzülüp ağladım"*.

CENGİZ SEMERCİOĞLU
(Gazeteci)

- Benim çocukluğumda Almanya televizyonlarında Uykucu Baba adında bir karakter vardı. Akşam saatinde televizyonda görünür, sırtındaki çuvalından çıkardığı uyku tozlarını şarkılar eşliğinde ekrana doğru savururdu. *'Üzerimize gelen'* o uyku tozuyla birlikte, doğru yatağa koşardık...Yatağa hemen gitmezsen üzerinden tozlar dökülür, uykun kaçar! Türkiye'ye gelip de Adile Teyze'yi ekranda ilk gördüğümde *"Ama bu uyku tozu atmıyor!"* demiştim. Sonradan öğrendim ki, Adile Teyze'nin uyku tozu tatlı diliydi, kahkahasıydı, *"Acaba bu akşam adımı söyleyecek mi?"* diye hepimizi merakta bırakmasıydı... Kuzucukları olarak adımız söylendiyse mutlu, söylenmediyse yarını iple çekerek yatağa koşardık. Adile Naşit'in yaptığı, Türk televizyonlarının yaratılmış, bugün bile üzerine çıkılamamış en iyi çocuk formatıydı. Almanlar'ın Uykucu Baba'yla yaptığı çok önemli şeyi, Adile Naşit Türk çocuklarına yapıyordu. Neydi o önemli şey; çocukları ekran başından uzaklaştırmak, yatağa göndermek. O kadar çocuk kanalı var, bugün bile bunu layıkıyla yapan bir televizyon kanalı yok. Adile Naşit bizim kuşağı yatağında mışıl mışıl uyuttu. Allah da onu rahat uyutsun.

AYÇA ŞEN
(Radyocu)

- Adile Naşit öldü haberi geldiğinde, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını hissetmiştim. Nitekim öyle de oldu. Bir daha bizi o kadar çocuk hissettiren kimse olmadı. *'Uykudan Önce'* başladığında her akşam televizyon karşısında benim adımı da seslenecek diye heyecanla beklerdim. Bir kez söyledi. Sonra bir kez daha. Ve bir kez daha. Tam üç kutsal sefer adımı seslendi. Adile Naşit için ara ara hâlâ bir Fatiha okurum. Turşucu filmindeki yürüyüşünün de hastasıyımdır ayrıca. Adile Naşit'e laf eden cehennemi boylar. Zaten böyle bir şey olursa, kötü laf edenin karşısına geçer zarıl zarıl ağlarım. Belki yumruk bile atarım. Diyeceksiniz ki, kim neden kötü laf etsin. Oluyor öyle. Çok pis insanlar var. Ohoo, ona bakarsan daha neler var! Ve Adile Naşit onların da adını seslenmişti. Heyhat!

Hazırlayan: NURHAK KAYA

OT

HAZİRAN

2 poster, 2 ayraç ve 1 magnet hediyeli!

otdergi.com'da

MURAT MENTEŞ

VAHŞİ ÇELİŞKİLER

Bu hikayede anlatılanlar gerçek olmasaydı, onları uyduramazdım.

TAVUK AYAĞI
[2004, GUANGZHOU]

"Tüm acemi deliler gibi birtakım kötü fikirlere ihtiyaç duyuyordu."
[KURT VONNEGUT, Şampiyonların Kahvaltısı]

Tavuk ayağı Çin'de sevilen bir yemektir. Kızartması yapılır, restoranlarda. Ana yemekten evvel atıştırılır. Ordövr olarak. Sosa bularsın önce. Tadını bilmiyorum yeminle hiç yemedim. Bakmayın öyle.

Atik Tetik babamın uzaktan akrabası. Çin'e tavuk ayağı ihraç ediyor. Bizdeki çöp onlarda leziz bir yemek. Atik Abi bu işten milyon dolar kazandı. Guangzhou'da bir gökdelen katını kiralamış. Buluştuk, havadan sudan konuştuk. Gülücükler saçıyor. Tavuk ayağı ona uğur getirmiş demek.

Atik Abi eski bir müteşebbisti. Sıvıyağ fabrikası, inşaat şirketi var. Fakat asıl parayı çöpte bulmuştu. Yani tavuk ayağı satarak Çin'de.

"Zekai Bey nasıllar?" diye babamı sordu.

"Gayet iyi, turp gibi, şükürler olsun."

Hal hatır, selam derken kahveler geldi. Hem menengiç kahvesi, memleketten getirtmiş. Keyifle höpürdettik.

Günde 20-30 ton tavuk ayağı işliyorlarmış. Markalaştırmayı düşünüyormuş. Tavuk ayaklarını ambalajda satacak. Reklamlarda da beni oynatacakmış!
"Seni televizyonda görüyorum hep. Bizimle çalışmaya ne dersin acep?"

"Abi" dedim "yanlış anlama ama sen kendin yiyor musun bu ayakları?
Yani tavuk ayağı?"

"Deli misin Göksenin, ağzıma sürmem! Gerçi epey işlemden geçiriyoruz.
Gene de insanın eli varmıyor. Şaşıyorum vallahi, nasıl iştahla yiyor bu Çinli p_ _ _ler!"

"Ben de yiyemem abi. Öğürüp kusarım reklam setinde. 'Yiyin bunu, çok leziz!' diyemem içtenlikle. Sana Çinli bir model ayarlayalım..."

"Yemen şart değil yeğen. Ona çözüm buluruz. Aceleyle reddetme. Sen de kazan bu işten."

Biz böyle konuşurken bir adam geldi. Muhabirmiş, Milliyet gazetesinden. Röportaj yapacakmış Atik Abi'yle.

"Bu da benim yeğenim" diye tanıttı beni sağolsun Atik Abi "Meşhur manken Göksenin. Büyük markaların reklamlarında boy gösteriyor."

Muhabir "İlginç" dedi "adını hiç duymadım. Meşhur olsan herhalde tanırdım seni."

Sinirime dokundu, herifin "sen" demesi.

Atik Abi muhabiri uyardı: "Sakın 'İlhan Mansız'a benziyorsun' deme ha! Bundan hiç hoşlanmıyor.

"Hiç benzemiyor bence!" dedi muhabir. Fakat bunu söylerken küçümseyici bir sırıtış yayıldı suratına.

İnsanlar birarada yürütüyorlar bazen ihanet ile aşkı...

Ben müsaade istedim. Atik Abi "Dur" dedi "Yarım saate biter bizim röportaj."

"Gitsem iyi olacak, Türker Abi'yi de göreceğim bugün."

Kalktı, sarıldı bana. "Selam söyle Türker'e... Her zaman kapım açık... Teklifimi bir düşün."

Dışarda bir tur attım. Yide Caddesi'ndeki oyuncak pazarından tabanca aldım. Gerçeğe benziyordu. Emaneti belime takıp döndüm şirkete. Yo, yukarı çıkmadım. Kapalı otoparkta beklemeye koyuldum. Birkaç dakika sonra muhabir geldi. Seslendim "Hey! Birader! Biraz baksana!"

Şişmanca bir adamdı. Boyu benimkinden 5 santim kısa. Şöyle bir el salladı. Arabasına doğru yürümeye koyuldu. Bir koşu yakaladım, yakasına yapıştım. "Sen kime 'sen' diyorsun ulan muşmula!?"

Gergindi fakat beni hızla ittirdi. [Şimdiki aklım olsa hiç bulaşmazdım. Ne kadar hassas isen o kadar kolay deliriyorsun.] Çeneme sıkı bir yumruk indirdi. Sarsıldım. Toparlandım. Hücuma geçtim. Şak diye bıçak çekti. Hiç şaşırmadım. Çin'de hırsızlık çoktur.

GÖKSENİN YILDIRIM

GÖKSENİN YILDIRIM
Diğer isimleri: **Gokou Sky, Michyeoss-eo [Korece 'Çılgın'], Muhammad Ali, Lei Tian**
Doğum yılı: **1980** ***Boy:*** **1.90 m.** ***Meslek:*** **Mimar.**
İşi: **Elite Model Management Hong Kong Agency'ye bağlı top model.** ***Yabancı dil:*** **İngilizce, Almanca, Mandarin Çincesi, Danca, Fransızca, Korece**
Faal olduğu yıllar: **2003-2013** ***En büyük arzusu:*** **Türkiye'de tanınmak.** ***Sonuç:*** **Asya-Pasifik bölgesinin meşhur modeli, kendi ülkesinde hiç tanınmamaktadır.**

Cüzdanını çantanı kapıverirler. Yalnızca gençler değil, yaşlılar bile. "Gel lan! Adi serseri!" diye meydan okudu. Guangzhou'da bir gökdelen otoparkında kavga eden iki Türk! Yahu çok saçma! Aramızda ciddi bir mesele de yok. Adam gazeteci ben de mimarım. Okumuş çocuklarız üstelik güya! Hızlı da gidiyoruz. "Sen", "ulan" derken birden büyüdü mevzu. Fakat herif uyuzdu. Sinsi bir yavşak. Pis pis sırıtıyordu elinde bıçak. Birkaç adım geriye çekilince ben "Şimdi s.ktim belanı" diye hırladı. Tabancayı çektim "Bırak bıçağı!" Şoke oldu muhabir. Bıçağı attı. Ellerini kaldırıp yüzüme baktı. Korkusundan gözleri kocaman açılmıştı: "Kimsin sen?!"

"Hâlâ bana 'sen' demekte ısrarcısın ha?" Oyuncak tabancadan aldığım güçle, gülümsüyordum.

"Ben... ben... özür dilerim" dedi.

Alaycılık sırası bana geçmişti: "Severdin aslında beni tanısan. Ne yazık ki böyle bir şansın hiç olmayacak."

"Ne yani sırf 'sen' dedim diye vuracak mısın?"

Derin bir nefes aldım ve etrafa bakındım. Uzaktan motor sesi, Çince uğultu... Bizi görebilecek hiç kimse yoktu. "Sanıyorum ikimiz fazla samimi olduk. Benim de içimden 'siz' demek gelmiyor sana." Tabancayı hafifçe salladım iki yana: "Arabana bin, defol. Sakın ha bir daha karşıma çıkma."

***

8 Ağustos günü Milliyet gazetesi benimle alakalı bir haber yayımladı: "Mansız'ın kopyası reklam yıldızı!"

İllet oldum haliyle. Oyuncak tabancayla tehdide misilleme olarak asparagas! Hafızamdan silinmiş gazetecinin adı. Türkiye'de hakkımda çıkan birkaç haberden biri buydu işin tuhafı!

Şimdi gelse karşıma, bana gene "Sen" dese "İlhan Mansız'la ikiz gibisin" dese... güler geçerim valla. Hiç kızmadığım gibi, teşekkür de ederim.

***

Yıl sonunda basın ve açık hava ilanı için foto çekildi. Billboard'larda elimde tavuk ayaklarıyla gülümsüyordum. "Immm acayip lezzetli!" havalarında! Hatırını kıramadım Atik Abi'nin. "Tadı nasıl?" derseniz, bilmiyorum, yemedim.

“ZEKİ KİŞİLER SAPYOSEKSÜEL OLMAZ” [2004, HONG KONG]

“Yarısı bile değil anlattıklarım, gördüklerimin.” [MARCO POLO, Seyahatname]

Kızın yüzü deniz manzaralıydı. İki gözünde iki ayrı okyanus. Birini geçseniz de ötekinde kesinkes kaybolursunuz.

Angelina Jolie’nin 10 yıl sonra dünyaya gelmiş ikizi sanki! İlk görüşte gerçekten Angelina zannettim. Şelale ışığı mı saçlarındaki? Söğüt yaprağı ağzı, simli teni ve gözlerindeki yakut hareleriyle illüzyon düzeneği gibi bir dilber. Centilmenliğin forsu, delikanlı gururu, bu kızın belirdiği yerde anında söner.

Kız kuğu gözleriyle süzüyor beni. Kutsal kitaplardaki mecazlara benziyor. Aynı anda hem huşu hem de dehşet veriyor. Sanırsın meleklerin şarkılarından uyarlanmış bir heykel. Bu nâtamam evrene, böylesi bir mükemmel varlık nerden gelmiş ki? Onun karşısındayken gözlerimle beraber ağzım da sulanıyor! Burnumun direğiyle kuyruksokumum aynı anda sızlıyor!..

Marco Polo Oteli’nin terasındayız. Işık dolunaydan mı, apliklerden mi, kızın gülüşünden mi geliyor bilmiyorum. Bu koşullar altında zihnimin düzgün çalışması imkânsız. IQ’m 70’e düştü. Maymunların bile IQ’su 82... Bonobo sürüsüne katılmaya yeltensem, aralarına almaz “Uzak dur seni salak!” der kovalarlar!

***

Camiden çıkmışım yürümekteyim. Yatsı sonrası. Lan Kwai Fong adlı, barların bulunduğu sokağa vardım. Birbirine ulanan genç kız kahkahaları. Kozmetik bir esinti yumuşatmış havayı.

“Ulan” dedim “Göksenin, nedir bu halin senin? 24 yaşındasın ve de hâlâ bakirsin.” Kederle iç geçirdim. Küçüklüğümden beri güzel kızlarla çevriliydi etrafım. Yaşım ilerledikçe kızlar da güzelleşti. Hiçbirine yan gözle bakmadım valla. Herkes beni gey sandı: “Dindarlık kisvesinde geyliğini gizliyor.”

“Allah yardımcın olsun, Göksenin kardeş, bir gün sen de bulursun kendine uygun bir eş.”

“Cinsel yönelimine hiç kimse karışamaz. Amcaların duymasın, n’olur n’olmaz...”

Uzakdoğu’da zırt pırt geyler musallat olurdu bana. Adamları mıknatıs misali çekiyorum! Neyse, bu mevzulara döneriz bilahare... O geceyle birlikte bir dizi sürpriz olay yaşandı. Barlar dolup taşmıştı. Kimileri dışarda, ellerinde biralar. Caddenin solundan bir sokağa saptım. Loş tenha ve daracık bir yol düşünün. Karşımda incecik bir kadının silueti. Çizgi-romanlardaki dilberler gibi süzgün.
Ters ışıkta hatları ışıldıyordu. Tak tak ayak sesleri düşsel bir muştu...

Birdenbire bir adam koşarak kızın çantasına yapıştı. Bildiğiniz kapkaççı. Herif çekiştiriyor, kız ise bırakmıyor. Bir çakal daha çıktı karanlığın içinden. O da kıza vuruyor ki bıraksın çantayı.

Koştum ve uçan tekme attım önümdeki hayduda. İkisi birden bana odaklandılar. Yumruğun tekmenin bini bir para. Garip ama elleri ağır değildi. Jackie Chan enerjisi gelmişti bana. Çerez gibi yedim ben bu iki zibidiyi. Kroşeyi çaktım mı yere serildi biri. Bıçak çekti diğeri. Marizledim onu da. Birkaç dakika sonra artlarına bakmadan toz oldular. Valla maşallahım var, değmesin nazar.

Kıza reverans yaptım: “Saygıdeğer ha’mfendi, iyisiniz ya? Dilerseniz caddeye kadar eşlik edeyim size ne dersiniz ha?”

“Memnun olurum” deyip koluma girdi. Işıkların oraya vardığımızda kızın yüzünü gördüm ve şoke oldum. Angelina Jolie’ydi düpedüz kolumdaki! Yani ona çok fazla benzeyen gıcır gıcır, ışıl ışıl bir leydi. Nurdan yaratıldıktan sonra üstüne şeker serpilmiş gibi!

***

Kanadalıymış. Quebec şehrinden. Ülkesini o kadar iyi temsil ediyor, öyle liyakatli ki, Kanada’ya güvenim, hürmetim perçinlendi.

“Eva” diyor “adım Eva Lavinia.” Stilistmiş, kıyafet tasarlıyormuş. İtalya’da okumuş... Yedik içtik eğlendik. Marco Polo Oteli’ne yerleştik. Tarih yazmak için en ideal mekân. Kubilay Han bana bir prenses teslim etmiş, onunla 18 ay seyahat edeceğim! Bizde gemi yerine büyükçe bir yatak var. Prenses Kökeçin’den de mavi Eva; bu, gün gibi aşikâr. Bakirlik zincirimi mentollü nefesiyle buharlaştırdı. Günler süren sevişme maratonu başladı. Söylemesi ayıptır, saati kuruyorduk. Gece 2’de 3’te uyanıp sevişiyor, tekrardan uyuyorduk. Sabaha ilk uyanan öpücüklerle diğerini uyarır, aşka davet ederdi. Hey gidi, ne günlerdi...

***

Yazık ki Eva ile yolumuz tez ayrıldı. Paris’e gidecekmiş. Detaylı anlatmadı. Belki de sevdiği var yahut nişanlı?.. Şüphelenmemiştim hiç, böyle bir ihtimalden. Daha sonra fark ettim, insanlar birarada yürütüyorlar bazen ihanet ile aşkı...

***

Milattan 1 ay sonra, Eva vasıtasıyla yetişkin dünyasına adım atmamdan sonra yani, Sofian’la buluşmaya gittim bir akşam. O sıra takıldığı bir kızın evindeydi. Arabayı park ettim. Bahçeye girdim. Apartman girişinden patırtılar geliyor. Sağa döndüm bir baktım iki kişi Sofian’a ağız burun dalıyor! Derhal koştum,

İllüstrasyon: HAKAN KARATAŞ

birini tutup çevirdim. Dişlerime öyle sert yumruk attı ki valla feleğim şaştı. Sırtüstü yere düştüm. Öteki deli gibi tekme sallıyor. Başım böğrüm bacağım... nereye denk gelirse. Herifler Ninja gibi, göz açtırmıyor. Ellerimle yüzümü korumaya alarak etrafıma bakındım. Sofian'ın suratından kan püskürüyor. Bu iki kungfucuyu bir yerden tanıyorum. Eva'nın çantasını çalmaya çakışırken hakladığım hırbolar.
E bu ne iş be yahu, neden bur'dalar?..

Sofian'ı döven adam "2 bin 500 dolar!" diye bağırdı.

"Durun!" dedim "mesele paraysa hallederiz!"

Üstümde nakit vardı. Ateşledim 2 bin 500 Hong Kong doları. Neden peki acaba? Borç mu, haraç mı?

İçeri, eve geçtik, kimsecik yoktu, alışverişe çıkmış Sofian'ın manitası.

Derken jetonum düştü. Sofian'a direkt sordum: "Benden dayak yesinler ve kızı kurtarayım diye sen ayarladın, bu adamları?"

"Ne ilgisi var?" dedi, söyleyecek bir yalan bulmakta zorlanan tüm erkekler gibi.

"Angelina Jolie'yi beğendiğimi biliyordun... kızı da sen mi bağladın?!"

Sofian ayağa kalktı. "Eva senin bildiğin kızlardan değil... Tamam, bitirimleri parayla tuttum, senden dayak yiyerek bir avantaj sunsunlar, kahraman konumuna geçesin diye. Fakat yemin ederim, kızın hiç haberi yok. Öyle olsa seninle bir geceden çok kalmazdı düşünsene..."

Aziz dostum hem bana hem kıza tezgâh kurmuş. Kaderin dümenini hafiften kırmış. 2 bin 500 dolar peşin ödemiş. Kalanı iş bittikten sonra ver'cekmiş. 5 bin dolarını kim riske atar ki, arkadaşı seks yapsın diye Sofian'dan başka. Şişmiş mor gözleriyle gülümsüyordu. Beni de gülme tuttu. Biricik dostumun tüm hayatı şaka. Dayak yesinler diye kiraladığı tipler canına okumuştu.

Muzipçe sordu: "Pişman mısın dostum, ha?"

"Hayır be, harikaydı... Fakat galiba... Entelektüel olsa..."

"Saçmalıyorsun gene."

"Yani az biraz..."

"Goku, zeki insanlar sapyoseksüel olmaz!"

VAHŞİ ÇELİŞKİLER
[2010 KUALA LUMPUR]

"Düzenbaz kimse, aldatılmaya hazır birini her zaman bulur."
[NICCOLO MACHIAVELLI, Prens]

Podyumun sağında ve solunda iki adam... Atletik, takım giymiş, güneş gözlüklü... Ellerinde otomatik silahlar. Piaget Mücevherat, yeni bir saat üretmiş işte onu tanıtıyorum. Fiyat 1 milyon dolar! 1 milyona saat ne, zaman satın alırsın?! Güvenlikçiler beni değil aslında saati koruyorlar!..

Kuala Lumpur'daki Petronas Kuleleri... Defile bitti.

Fuayeye geçildi. Paparazzi çemberinde fotoğraf çekiliyor. Korumalar yanımda.

Seyis tipli bir herif dibime geldi. İlginçti, muhafızlar tepki vermedi. Adam fısıldıyordu: "Prens hazretleri bu geceyi sizle geçirme lütfunda bulunacaklar."

"Ne dediniz? Kim?"

"Brunei Prensi. Nakit 20 bin dolar alacaksınız, hizmetleriniz için." Ergenlikte yapılan şaka misali! 10 bin dolar verseler vurdurur musun?

"Olmaz, imkânsız" dedim. Ve yüz çevirdim.

20 dakika sonra otele geçtim. Mandarin Oriental, kulelerin yanında. Duş aldım. Kapı çaldı. Bornozu giydim.

Gözü sürmeli seyis gene karşımda: "50 bin dolar" dedi.

"Anlamıyor musunuz? 'Olmaz' dedim efendi!"

"Ne kaçırdığınızı bilmiyorsunuz."

"Sor bakalım bilmeyi istiyor muyum?"

"Şu katı tavrınızla rencide edersiniz prens hazretlerini." Bu nazik söz bir nebze tehdit kokuyor.

"Prense alakası ve cömertliği için müteşekkirim. Fakat eşcinsel değilim. N'apabilirim?"

***

Hayat beni tuhaf bir yöntemle pişiriyor...

Bilgisayarı açtım. Dücane Cündioğlu izliyorum YouTube'dan.

Gene kapı çalıyor. Videoyu durdurdum. Kıpırdamadan durdum, bekliyorum ki gitsin istenmeyen misafir.

"Mister Sky istirham ediyorum bakınız, sadece biraz sohbet edelim istiyorum."

Kalktım açtım kapıyı. Brunei Prensi Hacı Azim karşımda! Kabarık siyah saçlı. Hafiften tıknaz. 1.70 boylarında. Benden iki üç yaş küçük olmalı... Garip ama eleman tek başınaydı.

"Buyurun, girin" dedim. Salona geçti. Arka odada şipşak üstümü değiştirdim. Altıma bir eşofman sırtıma düz bir tişört geçiriverdim.

Sordum "Ne içersiniz?"

"Mümkünse, viski."

Dolaptan Johnny Walker şişesini çıkardım. Bardaklara buz koydum. Üç-dört parmak da viski.

Brunei şeriatla yönetiliyor. Alkollü içki yasak. Eşcinselliğin ise cezası idam. Dört numaralı prens, cezadan muaf tutuluyor besbelli. Bu tür konulara hiç girmemek en iyisi.

Karşılıklı oturduk. Bir baktım ne göreyim, prensin bileğinde Piaget'in saati! Sonradan öğrendim ki 5 milyar dolar imiş Azim Bey'in serveti.

"Eşcinsel olmam sizi şaşırtıyordur belki?.."

"Hayır, ne münasebet, rica ederim..."

"İslam şeriatıyla yönetilen halkımla aramdaki çelişki..."

Kızın yüzü deniz manzaralıydı. İki gözünde iki ayrı okyanus. Birini geçseniz de ötekinde kesinkes kaybolursunuz.

"Cinsel yöneliminiz ulusal bir mesele haline gelmemeli... Sanırım yani..."

"Sizi gey zannetmiştim, bebek yüzlüsünüz ve biraz da gerginsiniz..."

"Sizinki sayın prens, bir nevi wishful thinking."

"Haklısınız galiba yanıldım bu seferlik."

Prens Azim sakindi. Para karşılığı seks teklifinden ötürü özür bile diledi. Projeleri varmış. Hollywood'da yapımcı olmak arzusundaymış. "Babam bu dünyadaki 3-5 zenginden biri" diyor besbelli saltanattan saraydan epey sıkılmış prens. "42 yıldır başta... Milyarderlik çok saçma... Belki şaşacaksınız sevgili Goku, yerinizde olmayı çok isterdim doğrusu..." Ağlamaya başladı koskoca prens. Salya sümük değil de, hafif iniltilerle. Bir elini kapadı gürbüz yüzüne.

Şimdi yanına gitsem, teselli etmek için sarılıversem... Yoo, bu riske giremem. Öpmeye filan kalkar. Bu prens bozuntusu numara çeviriyor olmasın sakın? Her neyse mesafeyi korumakta fayda var.

Birden durdu. Köşede bir şeye bakıyordu. Televizyon setinin alt gözündeki bir şeyi parmağıyla işaret etti: "Şur'daki seccade mi?"

"Evet, seccade."

"Sizin mi peki?"

"Benim. Seyahatlerde yanıma alıyorum."

"Mister Sky, yani siz Müslümansınız?" Gözleri yuvasından dışarı uğramıştı.

"Elhamdülillah."

"Sünni misiniz peki?"

"Hanefi mezhebinden."

"Namaz kılan bir model... İmkânsız... Nasıl olur?!"

Kelimeler ağzımdan döküldü langır lungur: "Bunu söyleyen kişi, şeriat ülkesinde bir prens ve eşcinsel!"

Bir an durdu veliaht, kahkahayı koyverdi. Kadehini kaldırdı "Madem öyle içelim vahşi çelişkilere!"

***

O günü kaza bela olmaksızın atlattım. Prens Azim çıkarken, saatini hediye etmek istedi: "Bugünün hatırası olarak kabul edin."

"Armağana lüzum yok, sizi unutmayacağım, orası kesin."

Eşikten geri döndü. "Bu saat boktan di mi?"

Dudaklarımı büzdüm: "Siz öyle diyorsanız..."

"Fikriniz benim için önemli yalnız."

"Tüm dünyaya haykırmak isteseydim bir eşcinsel olduğumu, bu saatten münasip bir aksesuar zor bulunurdu."

Prens neşelenmişti: "Beni yanıltan belki tam da bu oldu. Zira podyumda saat sizin kolunuzdaydı!"

***

2020 yılı, 24 Ekim'inde hastanedeydim. Bekleme odasında dergi karıştırmaca. [Sağlık turizmindeyim. Avrupa'dan hastalar geliyor, anlatırım...] Haberlerde, Prens Azim'in adı geçti. Dikkat kesildim. "Hayata gözlerini yummuş" meğerse. Organ yetmezliğinden. İçim bir tuhaf oldu, gey prens gibi ağladım yaş dökmeden...

Sinanlı Geçmiş Zaman

«Bir tavşandan daha çok nefret ettiğim bi şey varsa o da iki tavşandır!»
Bir kovboy atasözü

Sinan Taşı

ALİ MERT ALAN

Gezi protestolarının ardından Türkiye'den ayrılarak Galler'e yerleşen MEMET ALİ ALABORA, Galler'de yayımlanan ve başrol oynadığı Fflam'dan sonra yeni dizisi için günlerini Marsilya'da geçiriyor. Alabora ile bugünü, geleceği ve Gezi'yi konuştuk.

DÜNYAYA BİR DAHA GELDİM

Dizi, tiyatro oyunları, sanal meyhane derken gündeminiz yoğun, hep yeni projelerin içindesiniz. Bugünlerde neler yapıyorsunuz?
Şu anda yeni bir dizi için Marsilya'dayım, burada beş hafta kalacağım. Ama Britanya, Avrupa Birliği'nden çıktığı için Avrupa Birliği ülkelerine geldiğimizde bir hafta karantinada kalmak zorundayız, yani bu aralar günlerim otel odasında geçiyor. Dizi çalışmasının haricinde burada olduğum süre zarfında da iki farklı ofisin işlerini yapacağım. Biri "gather-in" yani online meyhanenin içinde yer aldığı yapı; diğeri de "Bak" yani benim kreatif ajansım. Karantinada sadece çalışıyorum, arta kalan zamanda da sağ olsunlar bana güzel manzaralı bir otel odası bulmuşlar, odanın camından Marsilya'yı seyrediyorum.

Galler'de çekilen, sizin de rol aldığınız Fflam dizisi devam ediyor mu?
Fflam'ı çektik, bitti. Türkiye'de diziler çekilirken devam ediyor. Ama burada işler o şekilde ilerlemiyor. Britanya'da diziler genelde bir sezonda 13 bölümü geçmiyor ki o da çok nadir ve çekildikten sonra yayımlanıyor; yayımlanırken çekilmiyor. Ardından ikinci sezon yapılacaksa çekiliyor, tabii eğer günlük dizi yani 'soap opera' değilse... Britanya'da her hafta durmadan yayımlanan dizi kafası yok yani.

Gezi protestolarının ardından Türkiye'den ayrılmak zorunda kaldınız, Galler'de yeni bir hayat kurdunuz. Her şeye sıfırdan başladınız. Sizin için nasıl bir süreçti, zorlandınız mı?
Hani insanlar der ya "Bir daha dünyaya gelsem böyle böyle yapmam..." Ben dünyaya bir daha geldim işte, hem de aynı birikimimle geldim. Ne istiyorsan ol burada. Yönetmen mi olmak istiyorsun, çiçekçi mi, kafe sahibi mi, kebapçı mı, ajans sahibi mi olmak istiyorsun ol işte... Olaya hep böyle baktım. Bir açıdan büyük bir dezavantaj gibi görünüyor. Evet, Britanya'ya geldiğinde insanlar senin daha önce yaptıklarını bilmiyorlar. Ama diğer taraftan da bu güzel bir başlangıç. Türkiye'de insanların benimle ilgili iyi ya da kötü bir önyargıları vardı. Burada ise öyle bir şey yok. Dolayısıyla bunun yarattığı bir 'refresh'/ 'reset' duygusu var.

Galler'den bakınca Türkiye nasıl görünüyor?
Öncelikle içine kapanık görünüyor. Ve sadece Galler'den değil dışarıdan baktığın zaman Türkiye kendisini çok önemseyen bir yer olarak görünüyor. Bu hatayı Türkiye'de yaşarken ben de yapmış olabilirim; kendimizi çok önemsiyoruz. Türkiye'yle ilgili her şeyi çok önemsiyoruz, dünyanın gözü Türkiye'deymiş gibi algılıyoruz, böyle bir şey yok. Hayatımı geçirdiğim ve sürekli baktığım yer, kültür alanı olduğu için bu alanda böyle göründüğünü söyleyebilirim ama öte yandan bu durum pek çok alanda da böyle. Türkiye'de çoğu kurum, kuruluş ya da insan kendisini çok önemsiyor. Maalesef öyle değil. Burada, kültürel üretim açısından insanlar Türkiye sineması, müziği, şiiri, resmi, edebiyatından söz etmiyorlar. Kimi zaman, öne çıkan Türkiyeli bir sanatçıyı konuşuyorlar sadece.

Eskiden iyi olan bir zaman yok dünyada. Dolayısıyla biz yeni bir dünyayı, yeni bir Türkiye'yi hayal etmeliyiz.

Gezi protestolarının ardından en büyük faturanın kesildiği isimlerden birisiniz. Bunu neye bağlıyorsunuz?
Hakikaten bilmiyorum, vallahi bilsem bazı şeyler daha net olabilirdi. Beni farklı şeylerle suçluyorlar, suçladıkları şeylerden bir tanesi olsa en azından bir dayanak noktam olur. Aynı zamanda neden seçildiğimi bilememek bir taraftan dehşet bir paranoya, manyaklık yaratıyor. Çok absürt, trajikomik bir şey. Dolayısıyla sorduğunuz soruya tek bir yanıtım var; gerçekten bilmiyorum.

Kısa süre önce "Aidiyet hissim yok" diye bir açıklama yaptınız; ardından "Kraliçenin emrine girdi, İngiliz vatandaşı oldu, itiraf etti" gibi haberler çıktı. Bu haberleri görmek size neler hissettiriyor?
Bu yorumlar hiç canımı sıkmıyor. Düşmanca ve net bir şekilde saldırı olduğunu bildiğim haberler beni üzmüyor. Şu anda Türkiye'de öyle bir düşmanlık algısı var ki beni vatan haini olarak gören birine neyi anlatayım? Düşünebiliyor musun bir otoritenin yaratmış olduğu bir yalanın ağzıyla konuşan bir insan, kendisine söylenen her şeyi ve 657 sayfalık bir iddianameyi gerçek kabul etmiş, onun içinden cümle kuruyor, böyle birine hakikaten alınmam. Ama bazen bizim taraftan bazı insanların yaralayıcı lafları oluyor, bu tek bir yorum bile olabiliyor. Şunu unutmamak lazım göz önünde olan insanlar kurşun geçirmez değil. Bu tür mesajlar bir şekilde bir yerine dokunuyor. Ama aşırı düşmanca olanlara takılmıyorum çünkü abesle iştigal.

Türkiye'de pek çok konuda bir kutuplaşma söz konusu. Sizce bu durum nasıl ortadan kalkar?
Eskiden iyi olan bir zaman yok dünyada. Dolayısıyla biz yeni bir dünyayı, yeni bir Türkiye'yi hayal etmeliyiz. Evet, Türkiye 19 yıldır bir iktidarla yönetilmiş ve o iktidarın herkesi homojenleştirmeye çalıştığı bir dönemi yaşıyor. Bu zaman diliminin son sekiz yılı daha da sertleşerek geçti. Bu yaşanırken de insanlarda şunu gözlemliyorum "Ah o eski günler ne güzeldi" diyorlar. Güzel değildi, bazıları için belki güzeldi ama bazıları için hiç de güzel değildi. Biz zaten sorunlu bir coğrafyadan geliyoruz. Kendi arkadaşlarımızın inançlarını açıklayamadıkları, dillerini konuşamadıkları, cinsel tercihlerini rahatlıkla yaşayamadıkları, kimliklerini bir türlü söyleyemedikleri bir yerden ve zamandan geliyoruz. Dolayısıyla eskiye öykünmektense yeni bir zamanı birlikte nasıl inşa ederiz onu düşünmeyi tercih ederim. Bunu da hep beraber konuşarak gerekirse tartışarak yapacağız.

Kaçırdığınız sayılar ve OTdergi ürünleri

trendyol'da

trendyol express

CANAN MAKTAL

Tiyatroya adanmış bir ömür, mesleğine tutkuyla bağlı sıra dışı bir oyuncu... MACİDE TANIR, canlandırdığı tüm kadın karakterlere ruhuyla hayat veren, doğru bildiğini söylemekten çekinmeyen bir Cumhuriyet kadını. Sevgi dolu, büyüdükçe küçülmesini bilen, Radyo Tiyatrosu'nun unutulmaz sesi, tiyatroya âşık, tiyatronun cadısı…

SENİ SEN YAPAN HAYATTA KABUL ETTİKLERİN DEĞİL, REDDETTİKLERİNDİR

Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasıyla birlikte, ülke dış güçlerin baskısından kurtulmuş; Atatürk'ün önderliğinde yüzünü çağdaşlaşmaya, gelişmeye çevirmiştir. Her alanda yapılan bu çağdaşlaşma hareketi tiyatroyu da etkilemiştir. Geleneksel Halk Tiyatrosu'nun giderek zayıflaması sonucu tiyatro şekil değiştirmiş ve yerini batı formlarında, yeni tiyatro yapısına bırakmıştır. Batı formlarında yapılan bu yeni tiyatro yapısı sonucu artık kadın da sahne de yerini bulmuştur. Bu zorlu süreçlerin yaşandığı zamanlarda 1922 yılında İstanbul'da, ileride 'Tiyatronun Cadısı' olacak Macide Tanır dünyaya geldi.

1939 yılında Erenköy Kız Lisesi'ni birincilikle bitiren Macide, üniversitede felsefe okumaya karar verdi. Çok zengin bir aile, gelinleri olmasını istedi, fakat çağdaşlaşma yolunda ilerleyen ülkenin destekçisi olan babası İbrahim Birmeç bir gün Macide'ye: "Binlerce zevce, yüzlerce felsefeci var, ama bu memleketin mektepli sanatçıya ihtiyacı var" deyince, "Nasıl olabilirim?" diye soran Macide'ye babası: "Radyoyu dinleyiniz, ilanları var" dedi. Radyodan sınavın Galatasaray Lisesi'nde yapılacağını öğrenen Macide, hiçbir hazırlık yapmadan ertesi gün sınava girdi ve kazandı. Konservatuvarın ilk öğrencilerinden olan Macide, eğitim almak için tek bir bavulla tek başına Ankara'ya gitti. Tiyatroda üstün performans gösterip, bölümünde ilk kez yapılan bir uygulamayla sınıf atlatılarak konservatuvarı üç yılda bitirdi.

"Bence tiyatro, matematiğin geçerli olduğu, disiplinli bir konçerto veya senfonidir."

1943 yılında Devlet Tiyatroları'na katıldı ve ilk rolünü aldı. Moliere'in Kibarlık Budalası adlı oyununda Madam Jourdain'i oynayarak ilk kez profesyonel sahneye çıktı. Temsilin ilk gecesi birinci sıradaki koltuğun parasını ödeyip boş bıraktı. Onu tiyatroya yönlendiren babası vefat etmiş, onu ilk kez çıktığı sahnede izleyememişti.

Devlet Tiyatroları'nda sayısız oyunda yer aldı. Dünyanın Düzeni, Batak, Keçiler Adası, Öteye Doğru, Othello, Ağaçlar Ayakta Ölür, Nora oynadığı bazı oyunlardı. Çoğu zaman kendinden yaşça büyük kadınlara hayat verdi ve bundan mutluluk duydu. O hep "Bana bir rol verin, ama zor olsun" dedi. Oyunculuğunun önüne güzelliğinin geçmesini hiç istemedi. O yüzden Juliet gibi rolleri oynamayı tercih etmedi. Bir rolü anlamak için farklı çevirileri de okudu, o rolün nasıl güldüğünü, sesinin nasıl olduğunu, nasıl yürüdüğünü, yaşadığı çevreyi, toplumsal yapısını araştırdı, doğru bulmadığı noktalarda gerekirse kendisine has mütevazılığıyla yönetmenleriyle tartıştı. Onun için rolün büyüğü küçüğü olmazdı, o aldığı her rolle yeteneği çalışması ve disipliniyle farkını ortaya koydu. Tiyatro seyircisi tarafından değeri kısa zamanda anlaşıldı, rol aldığı oyunlar kapalı gişe olup, tiyatronun önünde uzun kuyruklar oluştu. Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın evine çiçek gönderdiği az sayıdaki sanatçıdan biri oldu. 1955 yılında Cumhurbaşkanının bir davetinde Vedat Tanır ile tanıştı ve aynı yıl evlendiler.

Macide, Devlet Tiyatroları'nda oyunculuk yaparken bir yandan da: 'Radyo bir okuldu' diyeceği ikinci okuluna başladı. Teknolojinin kısıtlı olup, radyonun önemli bir yayın aracı olduğu dönemlerde; 'Arkası Yarın' ve 'Radyo Tiyatrosu' ile dünya edebiyatının unutulmaz eserlerine sesi ile hayat verdi. Tek bir kelimeyi yanlış söyleyince koca plağın atılacağı dönemlerde; 'Brahms'ı Sever misiniz?', 'Fırtına Gecesi', 'Yanlış Ödenen Borç', 'Paris'e Gece Varış', 'Miras' adlı ve daha birçok eserin sesi oldu.

1984 yılında atmış beş yaş emeklilik yasası çıkması sonucu, Macide hiç istemeyerek evim dediği tiyatrosundan uzaklaşmak zorunda kaldı.

"Tiyatrosuz yaşayamam sandım. Şimdi yaşıyor muyum sanki? Bu Macide'nin bedenini oradan oraya sürüklüyorum. Bunun ne demek olduğunu, ne anlamanızı beklerim ne de sizi üzmek isterim."

Macide Tanır, hiçbir zaman kendi inandığı doğruları söylemekten vazgeçmedi. Hiç övülmeyi sevmedi, hiç çocuk doğurmadı, her aldığı rol bir doğum oldu onun için.

Tiyatrodan sonra kendisine teklif edilen dizi ve sinema filmlerini, büyük bir titizlikle seçti. Her rolü oynamazdı. İki tane Macide var derdi: Biri içimdeki çocuk, diğeri tepemdeki sanatçı. "Tepemdekini bulunduğu basamakta iyi muhafaza etmeliyim. Tepemdeki biraz aksidir fakat saygı duyarım, severim onu." derdi. 1987 yılında Yaşar Kemal'in romanından uyarlanan 'Yer Demir Gök Bakır' filminde 'Meyremce' rolünü oynadı. 1989'da Ziya Öztan'ın yönetmenliğini yaptığı 'Baharın Bittiği Yer' televizyon filmini kabul etti. 1994'te Yavuz Özkan'ın yönetmenliğini yaptığı Sadri Alışık'ın son filmi olan 'Yengeç Sepeti'nde oynadı. 1996'da 'Şehnaz Tango' dizisinde yer aldı. Hayatında oynamaktan gurur duyduğu Ziya Öztan'ın yönetmenliğini yaptığı 'Kurtuluş' (1996) dizisi ve 'Cumhuriyet' (1998) filminde Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ı canlandırdı. Zübeyde Hanım rolünü aldığında doğru kütüphaneye koşturup günler ve gecelerce araştırma yaptı. Duruşu, eşarbı, gözlüğü, tavrıyla o kadar benzemişti ki Zübeyde Hanım'a, bunun sonucunda çok güzel yorumlar aldı.

1992 yılında yirmi beş yaşında olan Nedim Saban her şeyi kabul etmediğini bildiği Macide'ye 'Müziksiz Evin Konukları' oyununda yer vermek istediğini söyledi. Macide daha önce Amerika'da eğitim almış ve orada oyunlar yönetmiş olan bu genç yönetmene: 'Türkiye'de başarılı oldunuz mu? diye sordu. 'Hayır, maalesef olamadım' diyen Nedim Saban'ın açıksözlülüğünden çok etkilenip rolü kabul etti. Onu her açıdan mutlu eden iki yılın başlangıcı oldu. Macide uzun süredir ayrı kaldığı tiyatrosuna sonunda kavuştu. Seyircisiyle yeniden karşılaştı, bu oyunla büyük bir ilgi gördü. Basında onun hakkında övgü dolu yazılar çıktı. Bu oyun onun son oyunu oldu ve bir daha sahneye çıkmadı.

6 Şubat 2013'te akciğer enfeksiyonu ve solunum yetmezliğinden kaldırıldığı hastanede hayata gözlerini yumdu. Sanat hayatı boyunca elliden fazla oyunda yer aldı. Atmış beş ödüle layık görüldü. Tüm hayatı boyunca eğitimin çok önemli olduğunu vurguladı ve mal varlığını Türk Eğitim Vakfı'na bağışladı.

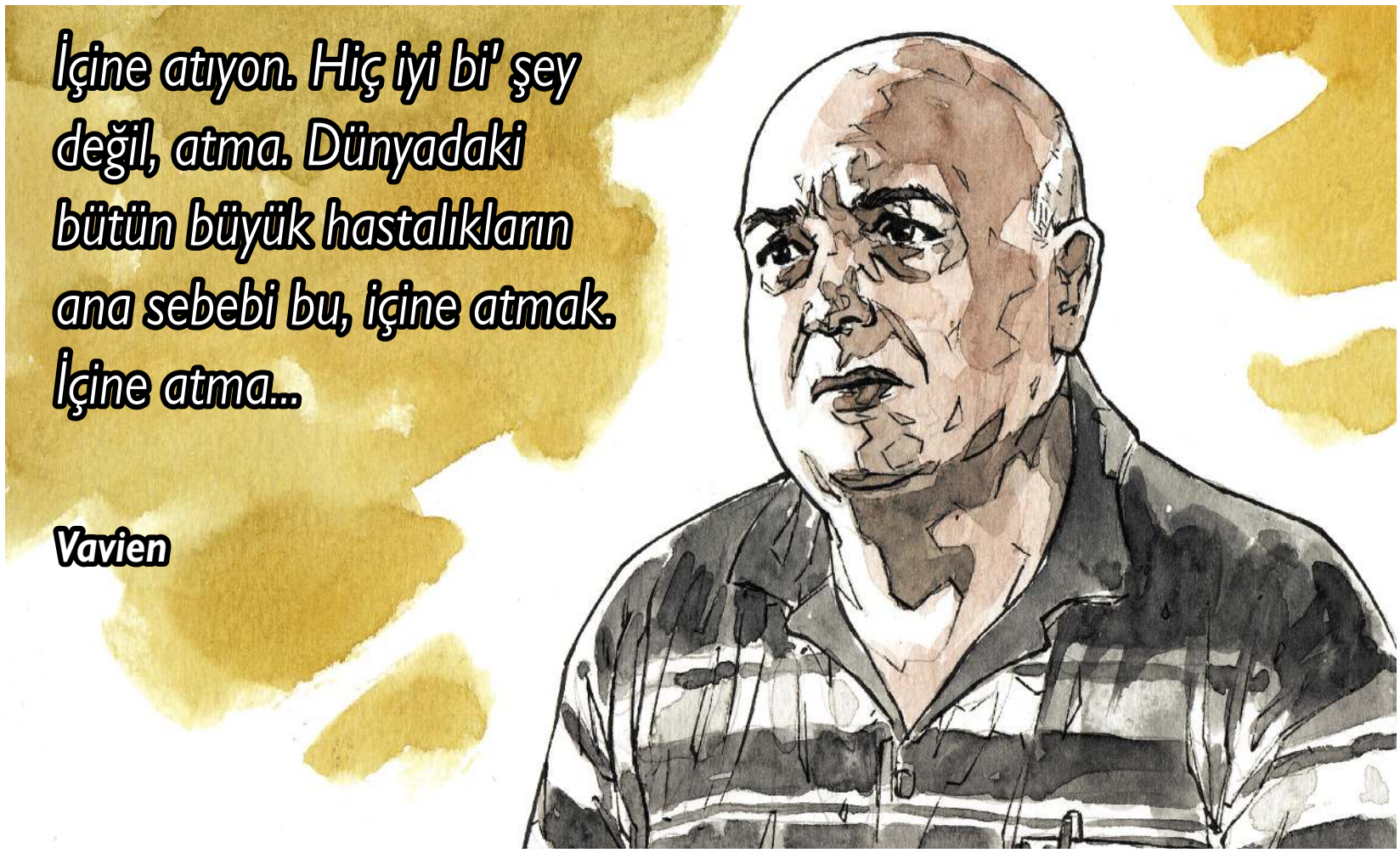
"Her eski değerli değildir, insan eskidikçe değer kazanmaz. İnsan; kişiliği, kültürü, yaşama bakış açısı, davranışları, ağzından çıkan her sözün arkasında olması, kimliği ile değerlidir. İşin en güç yanı da binbir emekle, çalışmayla, özveriyle, dürüstlükle kazandığımız bu değerleri son nefesimize kadar kendimize yakışır biçimde muhafaza edebilmektir."

Macide Tanır, hiçbir zaman kendi inandığı doğruları söylemekten vazgeçmedi. Hiç övülmeyi sevmedi, hiç çocuk doğurmadı, her aldığı rol bir doğum oldu onun için. Çoğu zaman anne rolleri oynadı ve sahnedeki çocuklarını kendi çocukları gibi sevdi. O rollerini kuliste bırakan sanatçılardan olamadı, hep ruhunda taşıdı. Emeklilik maaşıyla geçinirken, iş konusunda seçici olabilecek cesareti gösterip, bunun değerini bildi. Hangi yaşta olursa olsun sahneye her çıktığında ilk günkü heyecanını kaybetmedi. O Türk tiyatrosunun kraliçesi, o yürekten bağlı olduğu Atatürk'ün 'Benim kızım olur musun?' dediği küçük kızdı...

SAHNELER

Doruktan Turan

AKUSTA

Teşvikiye'de kız meslek lisesinin önünde tezgah açtığım(ız) günlerden bir gün, filmlerden tanıdığımız ve tiyatrocu olduğunu bildiğimiz Hadi Çaman çıkageldi. Hepimizle tek tek tanıştı ve orada bulunma nedenini anlattı. Efendim, Milli Eğitim Bakanlığı sahne sorunu olan özel tiyatrolara bi kıyak çekmiş. Sembolik bi kira bedeliyle, tiyatro yapılmaya uygun okul salonları bunlara tahsis edilmiş.Hadi Çaman da komşumuz olmuş bu arada. Aslında bizim işimize geldi bu durum. Belediye zabıtaları bizi daha az rahatsız ederdi herhalde, yani adam meşhur sonuçta. Bir de tiyatroya gelen seyirci, bizim kitaplara da şöyle bi bakıverir diye düşündük.

Işık hızıyla yapılan tadilat sonunda, oynanacak oyun belli oldu ve kadro kurulmaya başlandı. Daha önce çalıştığı oyuncular yeterli olmadığı için, oyuncu aramaya başladı Hadi Çaman. Kızlı erkekli(!) birçok oyuncu geldi gitti. Sonunda kadrosunu tamamladı, provalar başladı. Sezona yetişmek için gece gündüz çalışıyorlardı. Nadir verilen aralarda bizim yanımızdaki duvara oturup çay içiyor, şamata yapıyorlardı. İşte Akusta o çay molalarında hemen dikkatimizi çekti. Aynı anda o da bizi fark etti. Biz saçlar uzun, havalı havalı takılan tiplerdik, o ise
kara yağız bi yörük.

"Merhaba, kolay gelsin", "İyi provalar, size de kolay gelsin" kadar olan muhabbetimiz, hayatımda gördüğüm en hiperaktif ve zeki adamlardan olan Akusta'nın, kendi aralarında yaptıkları mavralarda patlattığı esprilere kulak kabartıp, kahkahalara boğulunca gelişti. İlk pası o attı; "Siz niye böylesiniz ya?". Tezgah arkadaşım Doktor'la birbirimize baktık, söyleyecek bi şey bulamadık. Biz orta sahada top çevirirken, aramıza girip topu çalarak bi pas daha attı; "Türkü dinliyor musunuz mesela?". Hah, şimdi baltayı taşa vurmuştu işte. Çünkü "Doktor"un lakabı, müzik bilgisi yüzünden konulmuştu aramızda. O andan itibaren, molalarda bizim yanımızda oturdu ve bi çay manyağı olduğu için, tiyatronun haşlama çaylarından değil, bizim Hacı'yla Salim'in nefis çaylarından içmeye başladı...

Akusta, yanlış hatırlamıyorsam, Ermenek'te babasının çalıştığı devlet üretim çiftliklerinden birinde büyümüş. Yine yanlış hatırlamıyorsam, askerden sonra Ankara'ya gidip bir şekilde tiyatroya bulaşmış. Önce çocuk oyunlarında oynamış, sonra da devrimci oyunlarda. Bi sürü turne yapmış. Sonra da ani bir kararla İstanbul'a gelmiş. İyi ki de gelmiş, yoksa tanışamıyacaktık. Birbirimizin evlerine gidip geliyor, elde avuçta ne varsa toparlayıp, yemekler yapıyor, şahane sohbetler ediyorduk. Bu arada Akusta'nın efsane evinden bahsetmem lazım.

Elmadağ'da daracık bir binanın en üst katı. Daracık olması yetmemiş, kendisi de aynı tiyatroda oyuncu olan ev sahibi Birol, daireyi ikiye bölmüş. Yani ev dediğimiz 15 metrekarelik bir oda aslında. Akusta'nın sevdiği dekorasyon itibarıyla ancak bir evin şark köşesi olabilir...Yalnız abartmadan söylüyorum, o "sığınak"ta, bazı akşamlar 8-9 kişi birikirdik. Akusta özene bezene çayı demler, bi tencere menemeni de koyardı önümüze. Laf lafı açar, vakit ilerler, Akusta bu sefer derme çatma yastıklar, sünger parçaları, kilimler marifetiyle bize yatacak yer hazırlardı.

Bi gün, zabıta ekipleri kamyonetlerle tezgâha yanaştılar ve bütün kitaplarımızı topladılar. Üstüne evden de çıkarıldık mı! Öyle kaldık ortada. Doktor'la "N'apıcaz ulan şimdi?" diye düşünürken, Akusta elinde iki anahtarla geldi; birini bana, birini de Doktor'a verdi ve "Benim evim sizin eviniz" dedi... "Abi, olur mu, göt kadar yer, hem özel hayat falan", "Siktirtmeyin şimdi özeli, mözeli... Olan olmayanla paylaşacak her şeyini. Yarin yanağından gayrı...Bi çaresine bakarız sonra birlikte...". Ağlasak mı, gülsek mi bilemedik, sarıldık birbirimize...

Tabii Doktor'la ben, işin bokunu çıkardık. 2 sene kaldık Akusta'nın malikanesinde. Ama ne 2 sene...Çocuklarına bakan cefakâr bi anne gibi baktı bize Akusta. Çok eğlendik, çok ağladık,
çok güzel şeyler yaşadık orada. Arada Doktor'a da, bana da işler geliyordu, geliyordu da beğenmiyorduk hiçbirini. Bazen bir fırça kayıyordu bize inceden, o zaman kabul ediyorduk bitakım dandik işleri.

Gerçekleşmeyen o kadar çok hayal kurduk ki o evde, sayısız, sınırsız. Hep "Kendi hikâyelerimizi anlatalım. Gerçekleri, bizim gibi yaşayanları da anlatmak lazım" diyorduk. Heyecanla aklımıza gelenleri anlatıp, artık uykuya doğru geçerken,

Gazi Mahallesi Olayları 1995

Gezi Parkı Olayları 2013

Akusta ünlü sözünü söylerdi; “Oğlum, bu evin bi tane penceresi var, o da duvara bakıyo... Kurduğumuz hayaller de pencereden dışarı çıkamıyo, aha şu duvara toslayıp geri geliyo!”.

20 yıl olmuş tanışalı ihtiyarla. Bu sene 50 yaşına girecek. Hiçbir şey için geç değil. Konuştuklarımızın çoğu aklımda, yaşadıklarımız kafamda kazılı. Bir yerden çıkıverirler piyasaya... Bir tanesini patlatayım mesela...

Akusta da ben de, faal politikaya takılmadık hiç. O biraz Ortaköy Kültür Merkezi çevresine takıldı, devrimci tiyatro ya da sinema işini nasıl kotarırız diye, ben de meraktan Birleşik Sosyalist Alternatif’in birkaç toplantısına katıldım. Mehmet Ali Aybar’ın “güleryüzlü sosyalizm” fikrini kurcalıyordum o aralar... Hep tartışırdık bunları. Yolsuz kaldığımız günlerde Teşvikiye’deki Yazarların Evi’ne gider, orada yemek yerken tartışanları dinlerdik. Ayrıca Akusta ÇASOD (Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği) üyesiydi ve orada da birtakım tartışmaları dinlerdi.

Velhasılıkelam, 1 Mayıs geldi çattı .Sendikalar Kadıköy’de karar kıldılar. “Gazi” mahallesi olayları (ne tuhaf, tek sesli harfi değiştir, al sana “Gezi”) toplumsal muhalefeti canlandırmıştı. Büyük katılım bekleniyordu... Artık cenazelerde yan yana gelmekten usanmış kitle, bayram kutlamak istiyordu. Akusta’yla saniye düşünmedik, gitmeye karar verdik. Üstüne Müjdat Gezen Sanat Merkezi’nden arkadaşlar “Okulda akşam 1 Mayıs balosu var, sonra gelin takılırız” dediler. Oh ne âlâ...

Oğlum, bu evin bi tane penceresi var, o da duvara bakıyo... Kurduğumuz hayaller de pencereden dışarı çıkamıyo, aha şu duvara toslayıp geri geliyo!

Vapura bindik, geçtik karşıya. ÇASOD kortejini arıyoruz. O zaman cep telefonu yok, haberleşemiyoruz kimseyle. Önce alana baktık, birkaç sendika girmiş, marşlar çalıyor, bir de birtakım örgütler, alanın büyük bi bölümünü ipler vasıtasıyla parsellemişler, kendileri yoklar ama 13-14 yaşında yüzleri kapalı, elleri sopalı çocuklara bekçilik yaptırıyorlar. Alana giriş çok ağır ilerliyor. Geriye doğru yürüyüp ÇASOD’çuları bulmaya karar verdik. Yürü babam yürü, güneş tepemizde. Bir sürü siyasetin yanından geçiyoruz. Arada bana laf atıyolar. E, saçlar uzun, koca küpeler kulağımda, bir de İtalya’dan bir arkadaşımın getirdiği şahane bir Jim Morrison tişörtü var üzerimde. Bu kafayı daha önceden biliyordum. Devlet Tiyatrosu’nda çalışırken, hızlı abilerden biri takılırdı bana; “Ulan, uzun saçlı komünist olur mu?” diye. Sonra delirdi, mafya dizilerinde oynadı, Ukrayna’ya, Moldova’ya seks turizmine gitti geldi habire...

Neredeyse Hasanpaşa’ya kadar geldik. Hâlâ yok aradıklarımız. O da ne! Acıbadem tarafından bir ordu geliyor. Bildiğin ordu... Tek tip üniformaları, uygun adımları, düzenli sıralarıyla bi ordu. “Yürüyüş kararı sayılacak, say!” hesabı inletiyorlar ortalığı; “Titre oligarşi, parti cephe geliyor!”. Karmaşık hisler içinde yürümeye devam ederken, Fenerbahçe stadının yakınında bulduk bizimkileri. Menderes Abi’yi gördüğüme hiç bu kadar sevinmemiştim. Onlar da bunalmışlar, elden ele sular dolaşıyor. “2 saattir buradayız, bir adım ilerlemedik”. “Abi, 1 saattir de sizi arıyoruz biz”. “Ulan haytalar, toplanma yerine niye gelmediniz?”. “Uyuyakaldık”. “Tamam lan, geçin şöyle!”... ÇASOD tam kadro orada. Arada meşhurları görenler geliyor, “İyi ki buradasınız, halkın yanındasınız” diye sarılıyorlar oyunculara. Birden bir haber patlıyor kalabalığın arasında, “Polis, 3 genci öldürdü...”. E, tabi kulaktan kulağa sayı gittikçe artıyor. Kalabalık artık bir an önce alana girmek istiyor. İş bu ya, o an ilerlemeye başlıyor kortej, sanki musluğu açmışsın gibi. Herkes provokasyon olduğundan emin. Zaten sonra polislerin itiraflarıyla kanıtlandı. Aramızda 1977’de Taksim’de olanlar var. “Aynı senaryo, dikkat edin!” diye uyarıyorlar. Kimsede geri vites yok. O meydana girilecek..

“La kıro, ne işin var senin burada?!”. Arkamızdaki ÖDP Üsküdar’dan bana sesleniyor biri. Yan yana tezgah açtığımız Diyarbakırlı Mithat Abi. Küçük oğlu yine omzunda, elinde bayrak, kafasında mendil ıslatılarak yapılmış güneş kalkanı, ama bitmiş çocuk. Akusta “Yav Mithat, çocuğu niye getirdin? Bak ortalık karışıyomuş!”diyo, Mithat Abi’den cevap; “Alışsın abisi”. Ankara’ya yerleşti Mithat Abi sonradan.Şimdi düşünüyorum da, Gezi olaylarında bizim ufaklık kesin en ön saflardaydı...

Saat dört buçuk, bilemedin beş gibi giriyoruz meydana. Konuşmalar devam ediyor, şiirler okunuyor, şarkılar falan derken, maskeli birileri kürsüyü işgal ediyor; “Bugün 3 yoldaşımızı şehit etti polis” diye başlayan ajitatif bi konuşmaya başlıyor. Ortalık karışacak belli, işin tadı kaçıyor. Mendo, “Gelin şu iskelenin orada çay içelim, ortalık yatışsın biraz” diyor. Oturuyoruz, çaylar geliyor, daha bir yudum almışken patlıyor ortalık. Polis yalın cop dalıyor herkese. Çocuklar var, anneler bağırıyor. Polis Yunan’ı denize dökecek, kararlı. Sahilde bekleyen motorlara kaçışanlar mı istersin, denize atlayanlar mı... Tuhaf bir durum. Çocuklar ezilmesin diye büfenin çatısına çıkartıyoruz. Bizim olduğumuz yerde bir-iki dakika sürüyor arbede. Birkaç cop darbesiyle yırtıyoruz. Uğraşacakları o kadar çok insan var ki, başka bir tarafa gidiyolar... Akusta’ya bakıyorum, nasıl diye. Çayından bir yudum alıyor, “Sen birer çay daha söyle, bunlar mundar oldu” diyor... O arbede esnasında bırakmamış bardağı elinden.

Ortalık biraz durulunca, Ziverbey’e MSM’nin 1 Mayıs balosuna doğru yol alıyoruz. Vardığımızda oradakilerin bakışlarından biz de bir gariplik olduğunu anlıyoruz. Cambaz Rıza; “Oğlum ne bu haliniz?” diye soruyor. İlk defa birbirimize dikkatli bakıyoruz. Akusta’nın tişörtü yırtılmış, bense pancar gibi yanmışım. Koyveriyoruz kahkahayı... Kırmızı Tuborg’lar geliyor, etrafımızda savaştan gelen kahramanları dinlemek için bir çember oluşuyor. Biraz abartarak anlatıyoruz olanları. Benim kafa üçüncüden sonra kıyak oluyor, Akusta da fena değil. Bir süre sonra balo için giyinmiş, süslenmiş kızlarla göz göze gelmeye başlıyoruz. “Tuvalet nerede?” diye soruyorum, Akusta “Dur, ben de geliyorum,” diyor. Yan yana pisuvara işerken yine kahkaha komasına giriyoruz. “Aşk örgütlenmektir Akusta, görevimiz daha bitmedi” diyorum. Geri döndüğümüzde zaten paylaşılmışız. Güzel bir ‘1 Mayıs’ gecesi geçiriyoruz...

Sabah kalktığımızda tezgahta buluşuyoruz. Aynı Gezi’de olduğu gibi, çiçeklere sopayla vuran kız, eylemcilerin arasında kalan sivil polis, bankaların camlarını kıranlar var gazetelerde, televizyonlarda. Hedef gözeterek öldürülen çocuklar yok.

Hadi Çaman, “Ya sana da bi şey olsaydı, n’apardım ben? Bir sürü yer bağladım turne için, bu ne sorumsuzluk!” gibisinden çıkıştı Akusta’ya. Bizimki cevabı yapıştırdı, “Ben insanlığımdan sorumluyum önce, mesleğim sonra gelir, ayrıca merak etme, korudum kendimi, elimdeki çay bardağı bile kırılmadı”.

Her yerin “Ak” olduğu, “Usta”ların cirit attığı bugünlerden çok zaman önce, gerçek bir AKUSTA tanıdım ben...

Tabutta Rövaşata’nın en sevdiğimiz repliğini yıllarca söyledik birbirimize “Ama arkadaşlar iyidir”...

EMRAH SERBES

"BİR BEHZAT Ç. HİKÂYESİ"

MİLLET BAHÇESİ CİNAYETİ 1

Bağlamacı, "Karakolda Doğru Söyler Mahkemede Şaşar"ı söylüyordu. Polisler sahnede keyifle oynarken birden donup kaldılar, kolları iki yanda asılı kaldı bir süre, yavaş yavaş indi sonra...

Aslında olay çok basitti, sonradan bu kadar karmaşık hale gelmesinin nedeni de buydu belki. Millet Bahçesi'nde bir bıçaklama vakası olmuştu, yaralının durumu ağırdı. Cinayet Büro ekipleri olaya karışanları tespit etmiş, Hacıbayram Mahallesi civarında arıyorlardı. Ekip araçlarının çakarlarını söndürmüşlerdi. O gece kar yağıyor, kar taneleri sokak lambalarının cılız sarı ışıklarında turuncuya kesiyordu. Harun, Evren Otel'den Uzunyol Sokağa doğru sürdü, dördüncü sağdan Tepe Sokağa saptı, genç bir çocuk yanaştı arabaya, baygın gözlerle baktı, "Ne lazım dayı," dedi Harun'a.

Harun kapıyı çocuğun bacaklarına çarparak açtı, çıktı araçtan, yakasından tuttu.

"Komiserim ben fark etmedim, kusura..."

Harun çocuğun lafını tokatla kesti, "Neyi fark etmedin lan!" dedi. "Araba bağırıyor ekip aracıyım diye. Polise eşya mı satacaksın?"

"Valla ben iki senedir buradayım, bu sokakta bir sefer polis arabası görmedim."

Çocuk haklıydı, kentsel dönüşüm başlayınca polis Çinçin'le Yenidoğan'ı ablukaya almış, oradaki uyuşturucu trafiği de Altındağ'a, Hacıbayram civarına kaymıştı. Yurtdışı kaynaklı cihatçı örgütler de o civarlarda tutunmaya çalışıyordu. Bir yandan uyuşturucu satıcıları diğer yandan mücahitler, mahallenin götünde ayı bağırıyordu.

Harun, çocuğun kafasını kaportaya vurup yatırdı, üstünü aradı, bir şey bulamadı. Çevirdi, 'ver ver' işareti yaptı avcuyla.

"Yok komiserim bende bir şey."

Harun çocuğun pantolonunu kemer tokasından öne çekti, donundan eroin paketlerini çıkardı, başkomisere verdi.

"Sen kaç yaşındasın?" diye sordu başkomiser.

"On beş."

Behzat Ç. paketlere bakarken "Necmi bu sokakta oturuyormuş," dedi.
"Sıva boya işleri yapan."

"Evet dayı. Şu evde oturuyorlar. Annesi var, halası var, halasının çocukları var, kalabalıklar."

Behzat Ç. eroin paketlerini yere döküp çamurlu kara karıştırdı. Cep telefonuyla çocuğun fotoğrafını çekti. Elini omzuna koyup iyice sıktı, "Seni bir daha sokakta görürsem elini kolunu kırarım," dedi. "Şimdi kaç, arkandan kovalayan varmış gibi koş."

Çocuk koşarak çıktı sokaktan. Harun'la Behzat Ç., onun gösterdiği dört katlı apartmanın önüne gittiler. Harun'un yanakları soğuktan kızarmıştı. Cıvık kar, bastıkları yerde çamura dönüyordu hemen.

Necmi cep telefonuna yanıt vermiyordu iki saattir, başkomiser, "Aşağı in, emniyet," diye mesaj çekti ona.

Necmi hemen aradı, açtı başkomiser, "Necmi," dedi. "Evde çocuklar kadınlar varmış. Biz girmeyelim şimdi. Neden diye sorma, zaten biliyorsun."

Evin biraz çaprazına çekmişlerdi ekip aracını, evin arka çıkışını da bahçe aralığından görüyorlardı. Necmi beş dakika sonra çıktı binadan, polislere yaklaştı, "Amirim ben zaten karakola gelecektim yarın sabah," dedi.
"Siz benim evi nasıl buldunuz?"

"Biz buluruz, bizim işimiz bu," dedi Harun. "Sen oraya takılma. Bu senin teyze oğlun varmış, Cengiz, adamı bıçaklayan. Nerede o?"

"Bilmiyorum."

“Evi nerede?”

“Hemen şu yukarıda.”

Behzat Ç., Necmi’nin üstünü aradı, ekip aracının arka kapısını açıp bindirdi, kendisi de öne bindi. Necmi, Harun’a yolu tarif ederken başkomiser koltukların arasından ona döndü, “Anlat bakalım bu olay nasıl oldu?” diye sordu.

“Amirim ben Millet Bahçesi inşaatında çalışıyorum, boya sıva işleri yapıyorum.”

“Ne boyasıymış böyle milletin bahçesinde?”

“Otopark inşaatındayım ben.”

“Bahçede otopark mı var?”

“Evet, 1100 araçlık kapalı otopark yapılıyor.”

“Eee? Olay?”

“Akşam mesai bitince teyze oğlum Cengiz geldi, iki poşet de bira almış, oturduk otopark inşaatının karşısında, tenekede ateş yaktık, yeni dikilen ağaçların dibinde içmeye başladık. Sonra biri geldi Cengiz’e, ‘Kardeş sende bonzai varmış, bir içimlik alacağım’ dedi. Cengiz de ben torbacı mıyım lan diye girişti buna, ağzını burnunu patlattı.”

“Durup dururken mi bonzai istiyor Cengiz’den?”

“Oralarda bir torbacı Cengiz varmış, onunla bizim Cengiz’i karıştırmış. Ben kavgayı araladım. Adam gitti, uzaktan gene küfürler etti. Gene başladı kavga, yine ayırdım. Kavga böyle iki üç sefer başladı bitti. Ben de bıktım artık, bizim teyze oğlunu kolundan tuttum götürmek istedim. Karşı taraf bağırdıkça o da gurur yaptı, kaldı orada. En sonunda ne oldu demeye kalmadan Cengiz adamı bacağından bıçakladı. Bacağından bıçakladı ama hayvan kesmişiz gibi kan aktı.”

“Akar tabii,” dedi Harun. “Atar damarına gelmiş adamın.”

“Öldü mü ağbi?”

“Kritik.”

“Ben bir şey yapmadım ağbi.”

“Orasına bakacağız, bir Cengiz’i bulalım da hele.”

Başkomiserin telefonu çalmaya başladı, Akbaba arıyordu, “Aga,” dedi.
“Bu adam mortingen şıtrayze, dosya bizim.”

Behzat Ç., Necmi’ye baktı ama bir şey belli etmedi.

Necmi’nin gösterdiği evde kapıyı Cengiz’in annesi açtı, telaşlandı Cengiz sorulunca, “Bir şey mi yaptı?” diye sordu.

“Yok, bir şey yapmadı. İfadesine başvurmamız lazım.”

“Gelmedi bugün. Ben de telaşlandım, kaç sefer aradım, telefonu da kapalı.”

“Haber alırsanız beni arayın,” dedi Behzat Ç., kadına numarasını bıraktı. Apartmanın önüne çıktılar yine, Necmi’nin telefonu çalıyordu.

“Kim arıyor?” diye sordu başkomiser.

“Bizim bir arkadaş, Kudret.”

“Cengiz’i de tanıyor mu?”

“Evet.”

“Aç bakayım, Cengiz onun yanında mıymış?”

“Ayıktırmadan sor,” dedi Harun. “Bizi karıştırma ha...”

Necmi konuştu, karşı taraf yaralının durumunu sorunca, “Kritikmiş,” dedi, kapattı. Polislere döndü, “Kızılcahamam tarafına gidiyorlarmış Kudret’in arabayla,” dedi.

“Ne vardı bu Kudret’te araç?”

“Eski bir Kartal vardı.”

“Plakası?”

“Aklımda değil.”

“Kudret’in soyadı ne?”

“Tunç.”

“Araba onun üstüne mi?”

“Evet.”

Behzat Ç. Hayalet’i arayıp durumu anlattı. İsimden plaka sorgusu yapıldı, polis kontrol noktalarına da bilgi notu gitti, gördükleri yerde durduracaklardı şahısları.

Necmi’yi de alıp arabaya atladılar, Kızılcahamam tarafına sürdüler. Yolun daralıp karanlıklaştığı bir dönemeçte Hayalet’in ekip aracını gördüler. Yol kenarındaydı, önünde de aradıkları Kartal duruyordu. İndiler, şarampolden aşağı, çalılıklara doğru baktılar. Harun arabayı çevirdi geldi, farları yaktı baktıkları tarafa doğru. Tepede sert bir rüzgâr esiyor, kar tanelerini polislerin yüzüne savuruyordu. Bir süre sonra Hayalet’i gördüler fundalık arazide, adamlardan birini ensesinden tutup silahını çekmiş, diğerini de önüne katmış getiriyordu.

Harun elleri iki yana açık, adımlarını dikkatle atarak yavaş yavaş indi şarampolden, önde gidenin koluna girdi, yukarı çıktılar.

Nefes nefese kalmıştı Hayalet, “Bunların araba hararet yapmış,” diye açıkladı. “Kenara çekmişler. Beni görünce kaçmaya başladılar.”

Cengiz yirmili yaşların sonundaydı, solgun suratında akne izleri olan, düşük omuzlu, kambur duruşlu, kâbuslardan fırlamışa benzer bir tipti. Çukurlarına kaçmış gözleri zehir gibi parlıyordu. Suçunu daha arabadayken kabul etti. Bıçağı olay yerinden kaçarken atmış, elbiselerini de yolda değiştirmiş, tepelik bir yerde araba camından fırlatmıştı.

“Ellerini uzat,” dedi Behzat Ç..

Cengiz’in ellerini inceledi, bıçaklama kesiği yoktu, “Sen nasıl bir bıçak kullandın?” diye sordu.

“Sürmene bıçağı.”

“Sağlam bıçakmış,” dedi başkomiser. “Kaymamış.”

Emniyete yaklaşmışlardı, Behzat Ç. yol kenarında birini görünce Harun’a “Dur lan dur!” dedi. Torpido gözünden çekici alıp fırladı, Harun da peşinden çıktı. Genç adam onları görünce kaçmaya başladı, ara sokaklara girdi, yirmi yaşlarındaydı, tazı gibi koşuyordu, yerler buza kesmiş olmasa yakalamaları mümkün değildi. İki sokak ötede kayıp düştü genç adam, tepesine bindiler. Harun onu ensesinden tutup yandaki markete götürdü, tuttuğu gibi marketin kapalı kepenklerine çarptı, kepengin sesi bütün sokakta yankılandı. Camları açıp bakanlar oldu, “Gir içeri gir,” dedi başkomiser onlara.

“Ellerini kepenge koy, ayaklarını aç,” dedi Harun.

Gencin üst aramasını yaptı, boş sigara paketinin içindeki uyuşturucu poşetlerini başkomisere uzattı. Başkomiser telefonundaki eski fotoğraflara bakıyordu, birinde durdu, adamın yüzüyle o fotoğrafı karşılaştırdı.

“Ben sana geçen sefer ne dedim lan!” dedi adama.

“Dayı yemin ediyorum bu sefer son. Vallahi muhtaçlıktan. Allah kimseye muhtaçlık yüzü göstermesin.”

“Lan bir senedir aynı lafı söylüyorsun sen,” dedi Harun.

“Ben bir senedir aynı lafı söylüyorum komiserim de bir senedir nereye başvursam iş için, kapıdan kovuyorlar.”

Behzat Ç., Harun’a işaret etti. Harun genci

ensesinden kavradı, kimsenin olmadığı karanlık bir ara sokağa götürdüler. Harun gencin elini istinat duvarına yapıştırıp bileğinden sıkıca tuttu. Başomiser çekiçle elini kıracaktı. Racon buydu, ilk gördüğünde fotoğrafını çekiyor, ikincide elini kırıyordu, torbacılık yapan herkes bilirdi bunu. Başkomiser çekici indirmeden önce durdu biraz, düşündü, "Lan," dedi sonunda. "Bak bu son olsun. Bir dahaki sefere hem elini kırarım hem narkotiğe veririm."

Dönüp ekip aracına yürüdüler, "Lan ekonomiye dua et," diye seslendi Harun gence. "Dua et ekonomi kötü, oradan yırttın."

Aslında Millet Bahçesi olayı bu kadardı. Sokakta adam ararken rastladıkları torbacıların da konuyla ilgisi yoktu, onlar günlük rutinin parçalarıydı. Bütün iş Cengiz'i adliyeye sevk ettikten sonra karıştı.

Savcı Belgin, Cengiz, Necmi ve Cengiz'i kaçıran Kudret'in ifadesini aldı. Biraz uzun tuttu ama huyuydu bu, dosyayı alıp Sulh Ceza Hâkimliği'ne geldiler. Küçük bir salondu, Behzat Ç. Cengiz'in kelepçelerini açtı, sanık kürsüsüne götürdü. Barodan avukat geldi Cengiz için.

Polisler iki adım arkada, kapı tarafında bekliyordu. Cengiz tutuklandıktan sonra onu cezaevine bırakacaklar, işleri bitecekti.

Otuz yaşlarında genç bir hâkimdi davaya bakan, yaşlı göstersin diye bıyık bırakmıştı, kimlik tespitinden sonra sorguya geçti, "Cinayeti ben işlemedim," dedi Cengiz. "Kabul etmiyorum. Emniyette bana baskı yaptılar, ifadeyi zorla imzalattılar."

Her zamanki laflardı, pek önemsemediler. Harun, "He he he," deyip elini salladı Cengiz'e. "Ağbi ya," dedi sonra başkomisere sessizce. "Bunu cezaevine bıraktıktan sonra Aspava'ya gidelim mi?"

"Yok lan, çorbacıya gideriz, güzel çorbacı var orada."

"Yok be ağbi, boş ver şimdi çayı çorbayı. Nasıl canım çekti biliyor musun?
Ne zamandır yemiyorum soslu. Patates de söyleriz ortaya."

Barodan gelen avukat kısa bir savunma yaptı ezberden, müvekkilinin olayla irtibatı yoktu, somut kanıtlar yoktu, mümkünse beraatını, değilse tahliyesini, yargılamanın tutuksuz sürmesini istedi. Sıra hâkimin tutukluluk kararını yazdırmasına gelmişti. Hâkim, Cengiz'in adli kontrol şartıyla serbest bırakılmasına karar verince polislerin gözleri açıldı. Cengiz, ikamet adresine en yakın bölge karakoluna haftada üç gün imzaya gidecekti. Duruşma bitmişti. Cengiz elini kolunu sallayarak çıkmak üzereydi, Behzat Ç. onu dirseğinden tuttu, "Bırakalım mı şimdi? Anlamadım, nasıl yani?" diye seslendi hâkime.

"Bırakın," dedi hakim.

Behzat Ç., Cengiz'i bırakmadı, daha sıkı tuttu.

"Savcı tutuklanma talebinde bulunmadı," dedi hâkim.

"Nasıl bulunmaz?"

Hâkim kaşlarını çattı, "Mahkemeye getirirken evrakı okumuyorsunuz," diye bağırdı. "Hiçbir şey okumuyorsunuz."

"Okunacak evrak var, okunmayacak evrak var. Aha cinayeti bu işledi, adamı yakaladık, getirdik mahkemeye."

Behzat Ç., Cengiz'e döndü, "Sen yapmadın mı lan bu olayı!" dedi. "Hemen kabul etmedin mi?"

"Emniyette kabul etmiş, savcılıkta hâkimlikte değil. Ne bileyim ben sizin adama kötü muamele yapmadığınızı. Bırak adamı, çabuk bırak!"

Behzat Ç., Cengiz'i bıraktı, o giderken arkasından baktı uzun uzun, sinirle yüzünü sıvazladı. Hâkim yanına gelmişti, "Savcı tutuksuz yargılansın dedikten sonra benim adamı tutuklamam teamüllere uymaz," dedi.

Behzat Ç., dava siyasi olsa savcıya bakmaz tutuklardın diyecekti ama o konulara girmenin gereği yoktu şimdi. Sinirle Savcı Belgin'in odasına yürüdü, kapıyı tıklatıp hızla girdi içeri.

"Bu adamı nasıl tutuklamazsınız?" dedi.

Savcı Belgin odasına birden girilince ürkmüş, ardından bu ürkme yerini kızgınlığa bırakmıştı. Kaşlarını kaldırıp gözlerini açarak baktı başkomisere, "Sen bana ne hakla sorarsın bunu," dedi.

"Adam kabul etti suçunu."

"Emniyette kabul etti, savcılıkta değil. Elinizde bir tanık ifadesinden başka bir şey yok. O tanık da alkol almış, haplanmış. Somut delil yok. Suç aleti yok, giysiler yok, elinde bıçaklama kesiği de yok."

"Sayın savcım ilk defa mı cinayet soruşturması yürütüyoruz, Allah aşkına. Ya sen adamı tutukla ben sana getireceğim zaten mahkemeye kadar, suç aletini de kamera kayıtlarını da. Yirmi dört saat içinde nasıl toparlayayım her şeyi."

"Kaç yıllık cinayetçisin, sen dosya yapmayı bilmiyor musun? Sağlam yapacaksın dosyanı. Peyderpey delil mi getirilir, taksitle hukuk olmaz."

"Savcım bu Cengiz sizle oynamış. Bu insanlar aptal görünürler ama işin içinde bir dalavere varsa çok kurnazdılar, kalleştirler. Her türlü yalanı söylerler."

"Sen kimsin? Uzman psikolog mu?"

"Yok ben ne yaşadımsa onu söylüyorum savcım, psikolojiye inanmam. Bu adam bas bas bağırıyor ben katilim diye. Hadi tamam, tutuksuz yargılanması gerektiğini düşündünüz diyelim, siz adamı sorgularken ben de kapının önündeydim, bir sefer de bana sorsaydınız."

Kendimi sevemiyorum. Kendimi sevemediğim için de hiç kimseyi sevemiyorum.

"Sana ne soracağım. Şu fezlekeye bak, altında senin imzan bile yok. Fezlekeyi düzenleyenler, Erhan Solgun, İrem Celal."

"O işin bürokrasi kısmı, dosya bende. Biz adamı olay yerine götürdük keşif yaptık, bıçağı aradık, hastaneye götürdük rapor aldık, fezlekeyi arkadan yetiştirdi çocuklar. Polise sormadan adam mı salınır, biraz usul erkân öğrenin ya."

"Behzat düzgün konuş, bak çok kötü olur."

"Olsun," diye bağırdı başkomiser. "Ne olacaksa olsun!"

Harun sessiz uyarı sistemlerini devreye sokmuştu, parmak ucuyla başkomiserin koluna dokunuyor, kaş göz yapıyordu sürekli.

"Hayır ben anlamıyorum," diye devam etti başkomiser. "Sizdeki bu polis düşmanlığı nedir ben anlamıyorum. Verdiğiniz bütün kararlar polis düşmanı kararlar."

Savcı Belgin elini masasının üstündeki sumene vurdu birden, masanın kenarındaki adalet terazisi aşağı yukarı oynadı. Savcı sinirden dudaklarını ısırdı, elleri titriyor, sesi çın çın ötüyordu, "Nasıl konuşuyorsun sen!" diye bağırdı. "Terbiyesiz

adam. Haddini bil! Bu ne cüret! Çık dışarı! Çık dışarı odanın önünde bekle. Savcıya hakaretten işlem yapacağım senin hakkında."

Behzat Ç. kapının önünde beklemedi, yürüdü. Adliye polisi Ekrem çıkış kapısında durdurdu onu, "Amirim," dedi. Sesini toparlamak için öksürdü, "Bir ifade işlemi varmış. Sizi nezarete almamız söylendi. Ağbi bana öyle bakma, gözünü seveyim."

Behzat Ç., elini onun omzuna koydu, "Ekrem," dedi gülümseyerek. "Benim bu meslekte sikilmedik bir kulağımın arkası kaldı, orada da dokuz tane çocuğum var. Biz gidiyoruz. Sen bizi görmedin."

"Ağbi ben sizi görmedim. Kamera gördü. Gel sen böyle, o zaman kameranın görmediği yerden çıkarayım ben seni."

Adliye polisi Ekrem cinayetçileri yemekhane çıkışına götürdü, kameranın görmediği yerden çıktılar. Başkomiser giderken "O savcıya söyle," dedi. "Götü yiyorsa gelsin beni kendi alsın."

Keyifleri kaçınca Aspava planını iptal etmişlerdi. Başkomiser cüzdanını açıp içine baktı, birtakım hesaplamalar yaptı, topladı çıkardı, tatmin edici bir sonuç elde edemedi, en sonunda, "Yürü lan Lale Pavyon'a gidiyoruz," dedi Harun'a. "Hakikaten canım çok sıkıldı."

Harun'un yüzünde geniş bir tebessüm belirdi, "Haklısın ağbi," dedi. "Bir efkar dağıtırız. Ne bu ya, herkes bize yükleniyor, Yunan polisiyiz sanki."

Harun radyoda bir müzik açtı inceden, "Yalnız," dedi. "Sen niye uzun uzun cüzdana baktın ki, hangi pavyon Cinayet Büro Amiri'nden hesap alır. Sen oraya gidiyorsan üstüne para istemediğine dua etsinler."

"Orası öyle de kalkarken duruma göre 100 lira 200 lira atmak gerekiyor masaya, tip kutusuna gidiyor, garsonlar bölüşüyor. Onu da yapamazsak tüh derler arkamızdan."

"Ağbi bende de var biraz, vereyim o zaman."

"Saçmalama lan."

"Olur mu ağbi, sen bizim için o kadar kredi çektin."

"Yürü la yürü!"

Pavyonda Yeliz de geldi masaya, sohbet muhabbet derken ikinci kadehten sonra sinirleri gevşedi başkomiserin, ortam değişikliği iyi gelmişti. Aslında bütün gün bürodan çıkmasa, olay yerine gitmese, önüne gelen tutanakları imzalayıp gönderse, akşam da çıksa sabaha kadar pavyonda meyhanede otursa, en iyi polis o olurdu, onca kötü sicile rağmen terfi bile ederdi belki bir zaman sonra.

Harun koluna yapışmıştı o arada, "Gel ağbi gel," deyip duruyordu. "Bir oynayalım karşılıklı. Ağbi lütfen! Hem bugün bizi savcı da fırçaladı ya, ele güne karşı iyi olur. Ağbi lütfen."

Harun gitti bağlamacının kulağına bir şeyler fısıldadı. Polisler kaşıkları aldı, Yeliz'le yanındaki genç kadın da zilleri, sahnede karşılıklı oynamaya başladılar. Bağlamacı, "Karakolda Doğru Söyler Mahkemede Şaşar"ı söylüyordu.

Polisler sahnede keyifle oynarken birden donup kaldılar, kolları iki yanda asılı kaldı bir süre, yavaş yavaş indi sonra. Savcı Belgin pavyona gelmişti, tepeden tırnağa süzüyordu polisleri, suratı öfkeden kızarmıştı, sert bir baş hareketiyle sahneden inmelerini işaret etti, iki polisi de suçlu çocuklar gibi önüne kattı, çıkardı.

Yeliz de peşlerine takılmış, usulca başkomisere sokulmuştu, "Behzat kim bu karı?" dedi.

"Sus kızım, sessiz. Savcı."

"Bak savcı diyorsun, yarın öbür gün orospunun teki olduğu ortaya çıkar, bir daha yüzümü nah görürsün ha."

"Ne oluyor orada?" diye bağırdı Savcı Belgin.

"Yok bir şey savcım."

Pavyonun önüne çıkmışlardı, polislere, "Siz gelin böyle," dedi Belgin.
"O kadın içeri geçsin."

Yeliz, başkomiserin koluna yapışmıştı, "'O kadın' mı dedi bana?" diye fısıldadı.

Başkomiser kolunu kurtardı, "Yeliz git," dedi yavaşça. "Bir git kızım şimdi yeri değil. Ben sana sonra anlatacağım."

Pavyonun önünde Savcı Belgin, Harun'u eve gönderdi, başkomisere döndü, "Sen geç arabaya Behzat," dedi.

Savcı Belgin arabanın kontağını çalıştırmadan önce başkomisere döndü, "Beni almaya gelsin demişsin, geldim," dedi.

"Görüyorum. Nereye gidiyoruz?"

Savcı Belgin cevap vermedi, Ulus'tan çıkıp Kızılay'a doğru sürdü. Altınpark'a girdiler, arabanın gidebileceği yere kadar gidip indiler, ayaklarının altındaki kar çıtırtısıyla yürümeye başladılar. Gölete bakan tahta korkulukların önünde durdular, korkulukların üstündeki kar bembeyazdı, iki parmak kalınlığındaydı, "Ben düşündüm Behzat," dedi savcı. "Sen odada ileri geri konuştun da aslında ne dediğinin farkında da değildin çok. Bu gece ben seni memurla aldırmasını da bilirdim ama aldırmadım, kendim geldim. Elinde muğlak ifadelerden ve şüpheden başka bir şey yok. Şüpheden sanık yararlanır, biz kanıtla çalışırız, bundan yararlanamayız."

Başkomiser hemen cevap vermedi, bütün bu sözlerin anlamını çözmeye çalışır gibi uzun uzun baktı savcının yüzüne, "Savcım, iyi tamam güzel de," dedi sonunda. "Sizin asıl derdiniz ne?"

"Ne demek asıl derdiniz ne?"

"Bunlar ilk defa olmuyor ki bir soruşturmada, eksiklikler, şunlar bunlar, her zaman olur. Mesleğin doğası bu, her şeye aynı anda ulaşamazsın. Sizi bu olayda asıl rahatsız eden şey ne, bu kadar tantana, bağırmalar çağırmalar, işlem yaparım demeler, gelip mekândan almalar. Siz bu adamı bırakıyorsanız sizin kafanızda başka bir şey var. Kafanızdaki neyse söyleyin, biz de ona göre yürütelim soruşturmayı."

Savcı derin bir iç çekti, göletin içinde yanıp sönen renkli lambalara daldı bir süre. Cebinden yassı bir konyak şişesini çıkardı sonra, bir yudum alıp başkomisere uzattı. Başkomiser de aldı bir yudum. Savcı alnına çarpan kar tanelerini elinin dışıyla sildi, sesi daha pürüzlüydü şimdi, eskisi kadar kendinden emin değildi, çın çın ötmüyordu, "Behzat ben uzun zamandır bir rüya görüyorum," dedi. "Hep aynı adam, ben bir şey yapmadım deyip duruyor. Bunun sorumlusu sensin, bunun hesabını senden soracağım diyor, boğazıma yapışıyor."

"Kimmiş o adam?"

"İşte bugün getirdiğiniz Cengiz."

"E siz tanıyor muydunuz onu?"

"Hayır, bir aydır rüyama giriyor, bugün gerçekten karşımda görünce, kanlı canlı, neye uğradığımı şaşırdım."

Başkomiser gayriihtiyari gülümsedi, "Siz ilaç milaç bir şey kullanıyor musunuz bu ara?" diye sordu.

Savcı birden parladı yine, “Saçmalama Behzat!” dedi. “Ne ilacı! Beni mi sorguluyorsun ya! Ben sana ne olduysa onu anlatıyorum. Bak beni yanlış anlama, ben böyle metafizik olaylara falan filan inanan bir insan değilim. Ama ne gördüğümü de biliyorum. Bu adam suçlu olamaz. Ne bileyim, ilk defa kendimi çaresiz hissettim ya.”

Bir yudum daha aldı savcı konyaktan, Behzat Ç.’ye uzattı. Başkomiser yassı konyak şişesini elinde evirdi çevirdi biraz, bir yudum daha alıp geri uzattı, kar kokusunu çekti kararmış ciğerlerine.

“Valla savcı hanım,” dedi sonra. “İşimiz rüyalara kaldıysa affedersiniz boku yedik demektir. Bunu da laf olsun diye söylemiyorum ha, harbi boku yedik demektir. Neyse, ben size yardımcı olacak insanı çağıracağım, bir konuşalım.”

Başkomiser telefonunu çıkardı cebinden.

“Kimi arıyorsun?” diye sordu savcı.

“Akbaba’yı.”

Akbaba telefonu açınca, “Uyuyor musun?” diye sordu başkomiser.

“Ne uyuması be aga,” dedi Akbaba.

“Yalnız sıcak bir yere gidelim,” dedi savcı. “Üşüdüm.”

“Suluhan’a gel,” dedi başkomiser Akbaba’ya. “Bir çay içelim.”

“Ne çayı aga bu saatte?”

“Gel sen gel, bir durum var.”

Bir süre daha durdular göletin orada, başkomiser, “Müsaadenizle,” deyip bir 216 götürdü dudağının kıyısına.

“Bana da versene bir tane,” dedi savcı.

“Siz sigara içiyor muydunuz?

“Bıraktım, on beş sene oldu.”

“Ben sebep olmayayım o zaman.”

“Ver şu sigarayı. Ara sıra bir tane yakıyorum canım çok sıkkın oldu mu.”

Savcıyla Behzat Ç., Suluhan’a gidip elektrik sobasının yakınındaki iskemlelere oturdular, çayları geldi. On beş dakika sonra da Akbaba köpeği Erik’le beraber kapıda belirdi, “Ağlıyor,” dedi köpeğe şaşkınca bakan başkomisere. “Evde bırakamıyorum her zaman.”

“Sen eve alıyor muydun bu köpeği?”

“He ağbi. Kapının önünde yatıyordu zaten. Kapıyı açtım bir akşam, geçti koltukta yatmaya başladı.”

“Sen nerede yatıyorsun?”

“Koltuğun bir tarafında ben yatıyorum, bir tarafında o.”

Erik, başkomiserin onu ilk gördüğü günlerdeki gibi çekingen değildi, hoplayıp zıplıyordu, savcının yüzünü yalamaya, kendini sevdirtmeye çalışıyordu. Akbaba, Erik’e yaklaştı, “Otur kızım!” dedi. “Otur!”

Akbaba, gözlerini Erik’in gözlerine dikmişti. Erik oturdu, bir daha da kalkmadı yerinden. Beş dakika sonra da kafasını patilerinin üstüne koyup uyumaya başladı.

Başkomiser, savcının rüyası dâhil bütün durumu özetledi Akbaba’ya, “Şimdi anlat bakalım,” diye ekledi sonra.

“Yeri mi şimdi aga?”

“Tam yeri tam.”

Akbaba dirseklerini dizlerine dayamış, ellerine bakarak oturdu bir süre, söze girmeye çekinir gibi bir hali vardı, “Kaçtaydı o olay ya?” diye sordu sonra.

“Bir on beş senesi var,” dedi başkomiser.

“Bir kız çocuğunu öldürmüşlerdi,” diye anlatmaya başladı Akbaba. “İskitler’de, bir hurdacı dükkânında bulduk cesedini. Katili yakaladık, fezlekeyi tamamladık, her şey kitabına göreydi, dosyayı kapattık. Ölen kız benim rüyalarıma girmeye başladı sonra. Beni o öldürmedi diyordu her seferinde, birkaç sefer gördüm bu rüyayı. Ağır bir durumdu, benim gibi duygusuz bir adam için bile çok ağır bir durumdu. Kızın ruhu bana musallat olmuş gibiydi, beni o öldürmedi deyip duruyordu. Biz bu işi biraz daha derinleştirelim bakalım dedik, indirdik dosyayı raftan, sonra hakikaten de bazı delillerin olay yerine sonradan bırakılmış olabileceğine yönelik ciddi şüpheler oluştu bizde. Gittik birkaç kişiyi zorladık iyice, sonra da asıl katili yakaladık. Aradan iki sene geçti, ilk yakaladığımız, sonradan serbest kalan adam geldi. Elinde kanıtlarla. Suçunu itiraf etti, daha fazla dayanamıyorum dedi. İçerideki adamı hapiste iki sefer öldürmeye kalkmışlar, bir seferinde suratına kezzap atmışlar. Çıktığında canavara benziyordu. Bir sigara versene aga.”

Başkomiser, Akbaba’ya bir 216 uzattı, kendi de yaktı bir tane.

“Ben hikâyelerden ders çıkarmayı seven bir insan değilim,” dedi Akbaba. “Fakat bunun üstüne çok düşündüm. Belki de hayatta hiçbir şey üstüne bu kadar çok kafa yormamışımdır. Bu hikâyeden çıkardığım sonuç şu, bana musallat olan kızın ruhuydu, evet, ama o ruh yanılmıştı. Kendini öldüreni görmemişti. Nasıl, bilmiyorum. Onu çok seven birinin suçlandığını düşünüyordu. O yüzden bizi de yanılttı. Evet, adam kızı seviyordu ama sapıtmıştı. Kızın büyümesini istemiyordu. Başka bir hayatının olmasını istemiyordu. Bunları söyledi zaten sonraki ifadesinde. Ben de o günden sonra bir daha rüya görmemeye karar verdim. Rüya görmemek için fazla uyumuyorum. Bir rüya görürsem de hemen onu unutmaya çalışıyorum. Ve gördüğüm rüyaları asla kimseye anlatmıyorum.”

Akbaba başını kaldırdı, savcının gözlerinin içine baktı, baş ve işaretparmaklarıyla 216’dan derin bir nefes çekti, “Bu meseleye gelecek olursak,” dedi. “Bak savcım, amirim diye demiyorum, yanlış anlama. Bu adam dürüst biridir ama acımasız değildir. Genelde dürüst insanlar daha acımasız olurlar. Ben bu it kopuk takımından hiçbirine acımam mesela. Benim elime verseniz yaşatmam bile. Çünkü kendimi sevemiyorum. Kendimi sevemediğim için de hiç kimseyi sevemiyorum. Behzat amir öyle değil, suçlu adamda da iyi bir yan bulur, onu da sever, gerektiğinde yardımcı olur. Bu iş temiz iş, adamı yakaladık getirdik, suçunu da kabul etti, Behzat amir adamı zorla konuşturmuş olsa, gelir size söylerdi zaten zorladım diye. Bence siz gördüğünüz rüyayı falan unutun, hiç girmeyelim bu işlere.”

Savcı Belgin ellerini paltosunun ceplerinden çıkarıp önünde kavuşturdu, oturduğu iskemleden Akbaba’ya doğru yaklaştı, “İyi güzel konuşuyorsun da olmaz,” dedi. “Ben bu meselede hiçbir şüphe kalmamasını istiyorum. Somut kanıtları getirin, kamera kayıtlarını getirin, başka tanık varsa onları da getirin. Herkesle baştan konuşun, bu cinayetle alakalı en ufak bir şüphe kalmasın.”

Savcı Belgin birden kalktı, kapıya doğru yürüdü. Arkasından uzun uzun baktılar. Kar tipiye dönmüştü. Rüzgâr Suluhan’ın taş avlusunda uğulduyor, çay ocağının şeffaf brandalarını sallıyordu.

Devam edecek...

OTdergi HAZİRAN

kitabevleri, marketler ve bayilerin yanı sıra

‘online sipariş’ noktalarında!

otdergi.com

Yemeksepeti banabi

getir

trendyol.com

istegelsin

hepsi burada

D&R MUSIC BOOK STORE

Carrefour SA .com

MİGROS sanal market

Dergiyurdu.com

dergikapinda.com

GÜVEN ERKİN ERKAL

Süper kahramanlar Türkiye'ye ne zaman, nasıl geldi? 1947'den bugüne uzanan bir yolculuğa çıkıyoruz...

SÜPER KAHRAMANLAR TÜRKİYE'DE

Süper kahramanların Hollywood'da namı yürüdü gitti. Haliyle "Biz de yapalım" diyenler oldu. Derken "Hakan: Muhafız" ve "Akıncı" gibi örnekler çıktı. Sonuca bakılırsa 60'ların yerli "çakma" süper kahramanları bile halen aşılamadı.

Türkiye'ye süper kahramanlar nasıl geldi; oradan başlayalım: 1947'de Kaptan Marvel'in oğlu geliyor önce. ABD'de Superman'ın 1937, Captain Marvel JR'ın da 1941'de çıktığını düşünürsek, süper kahramanlarla çok gecikmeden tanışmışız. Tabii buradaki Captain Marvel'le bir süre önce sinemalarda izlediğimiz Captan Marvel çok ayrı bir şey ve o da başka bir hikâye.

Süper kahramanlar, buralara çizgi romanlardan ziyade, önce sinema üzerinden gelmiş. 50'li yılların ilk yarısında, Captain America'yı "Yüzbaşı Amerika", Superman'ı "Dev Adam", Batman'ı "Maskeli Canavar", Spy Smasher'ı da "Casuskıran" adıyla izlemişiz. Sözünü ettiğimiz Captain Marvel JR'ın babasını da yani ilk Captain Marvel'i "Şazem" adıyla izlemişiz... Zaten Captain Marvel'in karışık orijin hikayesinde de adı sonradan Shazam oluyor. Burada Superman'ın "Dev Adam" adını alma konusu da şöyle açıklanabilir: Bizde Gordon'un "Baytekin" ve Spy Smasher'in de "Casuskıran" olması gibi bir durum bu. İsimler halka daha anlaşılır, basit ve Türkçe sunulmuş. Superman'ın tam öncesinde Herkül, Samson ve Masist gibi, böyle kaslı maslı, gladyatör tipli yarma kahramanlar o sıra çok tutmuş. Superman gibi güçlü kuvvetli birine de sinemacılar "Dev Adam" adını uygun görmüş. 1954'ten 80'lere kadar "Dev Adam" adı çeşitli süper kahramanların yerli versiyon afişlerinde karşımıza çıkmış. Captain America, Shazam ve Hulk bile buralardaki yerli basım afişlerde "Dev Adam" adını almışlar. Captain Amerika ve Spiderman, Hollywood'dan onlarca yıl önce, Yeşilçam'da "3 Dev Adam" filminde bir araya gelmiş.

Superman gibi güçlü kuvvetli birine sinemacılar "Dev Adam" adını uygun görmüş.

50'li yılların ikinci yarısında sinemada başlayan ilgi üzerine, Superman, Batman ve Captain Marvel'in çizgi romanlarını önce çeşitli dergilerde, ardından da bağımsız dergiler olarak görmeye başlıyoruz. Spy Smasher (Casuskıran) gösterime girecekken, afişlerde yine bize özgü bir değişiklik gerçekleşmiş. Filmle hiç alakası olmadığı halde Batman ve Superman ilk kez bir film afişinde bir araya gelmiş. Robin de yanlarında...

Günümüzde Marvel ya da DC orijini bir kahramanın filmi gelince kola şişelerinden, ithal figürlere kadar sayısız koleksiyon ürünü piyasaya sunuluyor. Peki bu filmlerin ülkeye ilk giriş yaptığı yıllarda ne vardı? Neredeyse hiçbir şey yoktu. Sinema içerikli dergiler ve gazete sayfaları bu tür filmleri görmezden geliyordu. Filmlerin rüzgarıyla 60'larda bağımsız yayınlar olarak çıkan Batman ve Superman bir görünüp bir kayboluyordu. 50'lerde Tarzan, 60 ve 70'lerde Redkit, Teksas ve Tommiks gibi içinden resimler çıkan bazı çikletler bakkallara ulaşmıştı. 1970'lerin başında Uzay Yolu'nun tutması üstüne Perşembe pazarlarında fanila üzerine tek renk baskılı Uzay Yolu tişörtleri satılmaktaydı. Bu arada yine 70'ler içinde A4 gibi tabakalara basılmış çıkartmaları unutmayalım. Bunları satan kırtasiyeler, bu tabakadan seçilen çıkartmaları, ebatlarına ve vicdanlarına göre fiyatlandırır, makasla keser ve öyle satardı. Biz de eve koşar bunları bir tabak su içine atar ve çıkartmanın basılı olduğu saydam kısmın kâğıttan ayrılmasını beklerdik. Sonra nereye denk gelirse; buzdolabı, çalışma masası, çoğunlukla defter veya kalem kutusu üzerine yapıştırırdık. Kimlerin çıkartması yoktu ki; Zagor, Mini Ringo, Teksas, Tommiks, Asteriks...

80'ler başında ülkemize gelen Star Wars'la oyuncak piyasası da hareketlenmişti. Yerli yapım figürler, masa üstü oyunu, çıkartma ve kırtasiye ürünleri bolca piyasaya sürülmüştü. Bu ürünler, günümüzde dünyanın sayılı koleksiyoncularının gözdesi durumunda. Telif mi? O da ne?

Lakin yakın zamana kadar Tahtakale ve İstoç'ta bulunan envaiçeşit çakma süper kahraman ve Star Wars oyuncakları artık pek yok. Piyasa "kurudu". Başta George Lukas olmak üzere bu tip markaların anlaştığı avukatlar artık göz açtırmıyor. Bu nedenle en az resmi olanlar kadar (bazen daha da fazla) çakma ürünler koleksiyonculardan büyük rağbet görmeye başladı.

Yazıya Muhafız ve Akıncı'yı eleştirerek başladık; gönül ister ki süper kahramanlar konusunda yönetmen ve yapımcılar artık Marvel ve DC'ye çizmekte olan Türk çizerlerden destek alsın. Hem görsel hem de içerik anlamda bu tecrübelerden yararlansın. O günler geldiğinde yerli dizi satılan ülkelere, figür, oyuncak ve çizgi romanlar da satılacak büyük bir pazar kurulmuş olacak. Evet, bilim kurgu canımız ve çok seviyoruz.

İllüstrasyon:
Doruktan Turan

“Bu turşu işini ben senden daha iyi bilirim!”

